

ISSN 1844 - 2358
ISSN-L 1844 - 2358

Anul IX • Nr. 126 • septembrie 2016 • editat de ECOSTAR 21 prin INTOL PRESS • www.culturaarsmundi.ro

CUPRINS:

- GEORGE BARIȚIU-DESCOPERITORUL CĂLUȘARILOR
Constantin ZĂRNESCU.....pag.1
- FENIA DRIVA: „SFÂNTUL NEAGOE BASARAB IZVOR DE
SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ”
Petre CICHIRDAN.....pag.2
- DAN ZAMFIRESCU DESPRE NEAGOE BASARAB LA
MĂNĂSTIREA OSTROV
Bogdan CICHIRDAN.....pag.7
- SĂ SCHIMBĂM LUMEA NUMAI CU PUTEREA GÂNDULUI...
Andrușa R. VĂTUIU.....pag.4
- „PRAVILA DE LA GOVORA” LA EDITURA FORTUNA
peikirdan.....pag.5
- EPIGRAMME
Ion MICUȚ.....pag.5
- RELAȚIA DINTRE SALARIUL MEDIU BRUT PE ECONOMIE ȘI PENSIE
Iulian COMĂNESCU.....pag.6
- UN SECOL DE LA INTRAREA ROMÂNIEI ÎN PRIMUL
RĂZBOI MONDIAL
Gheorghe PANTELIMON.....pag.7
- UNSPREZECE SEPTEMBRIE
Cristian DINICĂ.....pag.7
- PLEDOARIE PENTRU TERAPIA BALNEARĂ
Gheorghe MĂMULARU.....pag.8
- ÎNTĂLNIREA DIN MUNȚI
Gheorghe SPORIȘ.....pag.8
- O CARTE OGLINDĂ A SPIRITUALITĂȚII VÂLCENE
Viorel DIANU.....pag.9
- INVENTICA.....pag.10
- PETRE CICHIRDAN: „SPIRITUL 21 ȘI AFORISMELE LUI BRÂNCUȘI”
Sorin Lory BULIGA.....pag.10
- PATRIARHUL IOAN AL X-LEA AL ANTIOHIEL...
Arhim. Veniamin MICLE.....pag.11
- REVOLUȚIE ȘI... NON-REVOLUȚIE
Mihai SPORIȘ.....pag.12
- ORAȘUL HOREZU A ANIVERSAT 529 DE ANI DE LA
ATESTAREA DOCUMENTARĂ.....pag.13
- ZILELE HOREZULUI 2016
Simion PETRE.....pag.13
- PRUNDENI, CAPITALĂ A CULTURII COMUNITĂȚII SĂTEȘTI!
Ștefan DUMITRESCU.....pag.14
- ARHIEPISCOPIA RĂMNICULUI, SIMPOZION PE TEMA PRIMULUI
RĂZBOI MONDIAL
Csaky E POE.....pag.15
- EDIȚIA 2016 A SIMPOZIONULUI INTERNAȚIONAL DE
PICTURĂ (RÂNCA, GORJ
Sorin Lory BULIGA.....pag.16

GEORGE BARIȚIU DESCOPERITORUL „CĂLUȘARILOR”

Constantin ZĂRNESCU

Profesorului Mircea Popa și iubitorilor ASTREI

Originar transilvănean, format în școlile Blajului, George Barițiu a fost cea mai importantă personalitate cultural-politică românească a secolului al XIX, care, prin realizările și efortul său, a forjat unitatea viitoarei națiuni române, a României Mari. Și, sigur, cel dintâi care nu a mai practicat avocatura, teologia, viața funcționărească, ci exercitându-se ca profesor de fizică, patru ani, între 1834 și 1837, la Blaj, el a asimilat, spectaculos, „științele veacului, Luminilor”, teoriile lui J.G. Herder, privind civilizația popoarelor – „folclorul: poeziile, cântecele, legendele, fixate în memoria colectivă, în fondul anonim colectiv”; idei impuse de filosoful german, încă din 1807; și susținute, continuu. E fascinant cum a „tradus Barițiu întru spirit”, legea lui Lavoisier, despre conservarea energiei, aplicată, astfel evoluției formelor, în arte, oferind o definiție, care rezistă timpului și astăzi, prin surprinderea esenței ei: „NIMIC NU SE PIERDE ÎN NATURĂ! CI NUMAI SE MUTĂ!...” La sfârșitul volumului al III-lea al *Istoriei Transilvaniei pe două sute de ani, în urmă* (1891), el susține, ca o concluzie a întregii gândiri și opere gazetărești, social-politice și culturale: „Respinși din fața luptelor militante, politice, ROMÂNII s-au recules, alegându-și o mulțime de alte ramuri ale activităților lor. Ar fi fost, altfel, peste puțină ca să înainteze!...”

Printre aceste *alte ramuri* (dincolo de lupta politică, partide n.n.), a fost dezvoltarea școlilor (învățământului), a activităților tipografice (presa, cartea, albumele, traducerile, almanahurile) și „filosofia poporului – resturile de cultură antică, foarte multe mărturisind, o viață de 2500, până la 3000 de ani, înapoi!”

Și astfel, G. Barițiu le enumeră: culegerea și studiul literaturii – a poveștilor, jocurilor, obiceiurilor, ceremoniilor – în care se află, mai cu deosebire, trăsăturile adevăratului caracter al Națiunii. „Insistă, apoi, repetând o frază specifică culturii și civilizației audio-vizualului, de astăzi, insistând asupra muzicii, înapoi – cântece, iar nu versuri, nu poezii, pentru că ați observat că toată poezia, scoasă din inima sa, poporul trebuie să o și cânte, altminteri nu o privește, ci o dă uitării (...). Dintre toate, poporul nostru e cunoscut drept cel mai poetic; dedat la cântări.

Însă, ce?... Numai cântece populare!”. Barițiu își va ilustra aceste teze, cu faimoase cântece, din aproape toate regiunile românești: *Hora* (culeasă de Alecsandri), *Marșul Iancului*, în care, pentru a „sălta” și „învițeji” poporul, el afirmă că „muzica” s-a naturalizat, se pare, după Opera italiană TANCREDO; *Fata din casă*, de Bolintineanu; *Deșteaptă-te, Române* (al lui Andrei Mureșanu, pe muzica lui Anton Pann); și, foarte curând, ca un gazetar, „reporter de teren”, el va face o descoperire senzațională, având o epifanie! Descoperirea CĂLUȘARILOR!

Într-un articol, din 26 martie 1839, din *Gazeta* (sa) de *Transilvania*, el surprinde și descrie, afirmăm: „reportericește”, un „obicei popular”, susținut de niște echipe de dansatori, numiți „Junii Brașovului” – dans pe care îl compară cu... *Călușarii* altor ținuturi ardelenesti, fără a realiza, încă, evenimentul: aceasta este varianta cea mai completă, spectaculos culeasă, dintre ele!... La o altă sărbătoare de primăvară („Săptămâna luminată”), Barițiu reia informațiile, din 1839, le extinde, descriind complexa desfășurare a *Călușarilor*, care, adaugă el, „se face, în fiecare zi, din săptămâna Pascilor”, sugerându-ne intensificarea și faima sa. Descrie, apoi veștmintele, muzica, vioișia și mișcările extraordinare – ale jucătorilor, ritmul lor, măsurile, refrenele și, în special, strigăturile.

Epifania lui G. Barițiu și insistența de a face *Călușarii* cât mai cunoscuți, constă în intenția că aceasta este o moștenire a noastră, „păstrată din antichitate”; astfel încât va urmări, necontenit, evenimentul „junilor din Brașov”, indiferent de anotimpuri, sau festivități religioase. Va insufla, pe urmă, contemporanilor săi, admirația și chiar uimirea față de acest obicei „miraculos”, vor scrie, apoi și discipolii săi, despre teribilul dans – și chiar ziaristiții germani, unguri și secui.

Chiar și fiul său, tânărul jurnalist Ieronim Barițiu, într-un articol, publicat în revista „Familia” (An II, pg. 253-255, 1867) – adică în anul în care Împărăția Habsburgică se transformă în Imperiul Austro-Ungar, tânărul gazetar declară CĂLUȘARII un „obicei poporan unic”, descriind, ca pe o noutate, mișcarea, „procesiunea” *Junilor brașoveni*, cu *toiagele* și *căluști* – în mâini – deplasarea lor, energică, spre Muntele Postăvarului (și strada, numită, încă și azi: a Postăvarului, în noaptea echinoctiului de primăvară). Articolul lui Ieronim Barițiu, din *Familia*, se numea „Serbarea Sfințelor Pasci, la Brașov”, și va fi preluat și citat și de jurnaliștii și istoricii unguri și secui: Orban Balasz și Rety Lajos, care vor adăuga, însă, și alte informații neștiute: *junii brașoveni*, de prin unele cartiere, puneau brazi tăiați în fața porților fetelor nemăritate, amintind (și) alte obiceiuri transilvane, precum Armindenii.

Influența lui G. Barițiu, în epocă și a discipolilor și colaboratorilor săi, cu privire la CĂLUȘARI, intră și într-o carte de călătorii, a lui A. De Gerando, la Paris: *Etude sur les hautes plains de Transilvanie* (1882, pp. 72-75). Foști discipoli și colaboratori, chiar și la sfârșitul vieții sale, se vor întrece într-o releva *diferențe* sau *variante* ale CĂLUȘARILOR; și dăm numele câtorva, dintre ei: Vasile Voina, N. Pop, Gh. Pitiș, Ion Prișcu, Alex Teochar etc. În vreme ce viitorii *latiniști* (și curenții lor) vor socoti dansul de origine militară, română (de la legenda răpirii Femeilor Sabine), apare și se impune și ipoteza protopopului de Sibiu, V. Voina, care, într-o conferință în fața studenților Seminarului Teologic, socotește CĂLUȘARII – „un amestec geto-dacic și abia mai apoi romanic”, nicidecum că ar fi un dans slav-bulgar, sau, după sași: „sud-dunărean”, „machedon” etc. Teologul-protopop și-a publicat conținutul dizertației, în revista *Seminarului sibian: Muza. Foaie beletristică și ști-*

ințifică, An V, nr. 3-4-5, 1875).

Se succed, în pasiunea pentru explicarea „tainelor” acestui dans straniu, colaboratori mai tineri ai lui George Barițiu: Theodor Alexi (1889), articol numit *Legendă de Pasci*, tradus, imediat, și în maghiară și în germană. Și chiar și înainte de moartea sa, în 1892, când fusese votat Președinte al *Academiei Române*, ideile-obsesii ale lui Barițiu vor *rodi și roii*, la intelectualii-urmași brașoveni și sibieni: Constantin Lacea (*Contribuții la istoria Junilor Brașoveni* – în gazeta „Țara Bârsei”, 1919); Sterie Stinghie – „Mărturie privind caracterul militar al Junilor” (în *Gazeta de Transilvania*, 1922); și apare, în volum, chiar și lucrarea de doctorat despre *Călușari*, a acestuia din urmă (Leibzig, 1902).

*

Încă de la prima sa călătorie, la București, împreună cu Timotei Cipariu, pentru întemeierea *Societății literare române* (1866), care va deveni Academia Română (1867), al cărui membru va deveni, alături de alți români, transilvăneni, Bărnăuțiu a rămas ispitit să afle date noi, asupra răspândirii și circulației *Călușarilor*, și în alte regiuni și teritorii românești: Muntenia, Oltenia, Banatul și sudul Moldovei. Încercări de a analiza și explica misterul faimosului „dans al junilor”, din punct de vedere cultural și istoric, a făcut, spre ilustrare, și germanul Julius Teusch, în eseu *Die Solomonsfeier bei Kronstad* (Brașov, 1913), stăruind asupra locului mitic și legendar al jocului – la „Pietrele lui Solomon”; sau G. Nicolescu-Varoc, în „Șcheii Brașovului – Junii – și Costumul de sărbătoare al Femeilor Române” (București, 1932).

Cel mai celebru *Document istoric* despre societatea și dansul *Junilor Brașovului* a fost descoperit, scos la lumină, în posteritatea barițiană, în Arhiva Bisericii Sf. Nicolae și depus, apoi, în Muzeul Șcheilor Brașovului (document cu nr. 130, din 26 martie 1728, Anexa I), în care un „bătrân român – TĂNASE VASILE, împreună cu familia și cu toți copiii săi, lasă, cu tot sufletul, ca acest obicei (Călușarii, s.n.), rămas de la cei bătrâni – obicei ce s-a ținut în grădina noastră, din Șchei – lasă ca Junii, la Pasci, să treacă prin această grădină, pentru că, întotdeauna, ei au trecut prin această grădină!...” Ba, mai mult, „poruncește ca și acela, cui va da Dumnezeu să stăpânească această grădină (a Șcheilor Brașovului, s.n.) să-i lase, pe Juni să treacă, fără de opreală, frumos, pe rând, cum se cade!... În caz contrar: „să fie blestemat – de Dumnezeu, precum și de cei 318 sfinți părinți, care au fost de față, la cel dintâi sobor, care s-a ținut la Niceea, în 325, pentru că (sfârșește TĂNASE PAVEL, testamentul-document n.n) această

rânduială o am aflat-o de la toți cei bătrâni”.

Acest blestem teribil, dacă va fi încălcată porunca-lege (cutumă) relevă valoarea vechimii, forța statornică a Memoriei, moștenită de la înaintașii romani, dar și valoarea vechimii și credinței creștine. Mai există un faimos blestem, asemănător, scris într-o diplomă-privilegiu, dată de voievodul Vlad Țepeș Mânăstirii Tismana, în luna lui martie, 1458: „De nimeni să nu fie atinse (darurile) date din porunca domniei mele!... Cine nu va asculta și le va băntui, acela va fi blestemat, pierind prin moarte! Blestemat să fie (acela) de Prea-Curata Născătoare de Dumnezeu, Fecioara Maria!!!”

*

Numit, încă din 1853, în gazeta „Telegraful Român”, o „procesiuune cavalească”, cu desfășurări și energice spectacole, în jurul, în spațiile „Pietrelor legendare ale lui Solomon”, înconjurați fiind de brazi tăiați și mulțimi de popor (brazii fiind simboluri ale *bărbăției*), fiind duși, apoi, în fața caselor unde se găseau fete nemăritate, *Călușarii* e, în adevăr, un dans cu grade tainice: vătaf, armaș mare, armaș mic ș.a. Și, în vreme ce A. de Gerando îl socotea „un joc al înălțimilor montane”, cei mai mulți cercetători au conclud spre „un sens arhaic”, un „simbol central”, „primar – de gintă, de trib: calul – căluțul, cavaletto, ținut ascuns, sub centuri, sau *benzi-bete*, mai numit, în unele zone sudice numit (și) „mutul”, arătat, înălțat, cu o mână în desfășurarea ritmică, a ceremonialului, *Călușul* denotă o perfecțiune coregrafică incredibilă, o ordine și o geometrie înalte, aproape o performanță (a dansatorilor), asemănătoare paradelor de altădată cavalești, militare.

În comparație cu Tarantella, sau Polska, ce au devenit, grație intervențiilor muzicii culte (și) dansuri de societate, fiind ușor de

învățat și asimilat, *Călușarii* nu s-a păstrat, decât *moștenit* – adică învățat și predicat, din tată în fiu, grație complexității sale coregrafice. Înființarea unor ansambluri, în veacul XX, l-au făcut abordabil, arhivat, filmat, exportat chiar. El a devenit, precum *Kazacioc-ul*, sau *Dansul Grecului* (mai numit și „al lui Zorba”), unul din cele mai energice și fascinante dansuri vechi universale.

Grație noii civilizații a Audio-Vizualului, Călușarii sunt, azi, receptați, sincron: muzica, dansul, poezia (și strigăturile), coregrafia, ritmul, veșmintele pitorești, imemorabile; și rămâne straniu, cum, în volumul *O analiză spectrală asupra Europei* (din 1929), contele Herman von Keyserling, a tras concluzia că „dansurile românești, relevând o psihologie a poporului, sunt dansuri, liniștite, încete, domoale”; adăugând că „numai în România se mai cultivă genul literar al Epigramei!...” Cu toate că a fost oaspetele unor mari și cunoscuți scriitori bucureșteni, invitat la „serbări câmpenești”, picnicuri aristocratice, banchete ale unor societăți culturale bucureștene, aceasta a fost concluzia și imaginea lăsată de conte asupra folclorului nostru românesc. E de amintit și că Maria Tănase, cea născută în arealul *Junilor Brașovului* – la Făgăraș, i-ar fi făcut această confesiune sculptorului Constantin Brâncuși: „Cânt mai «cu foc» Ciuleandra dacă văd și simt voieșia lăutarilor și casnele lor, până le plesnesc arcușurile și vioara; iar dansatorilor li se rup, de se fac praf, încălțările”.

În opinia noastră, George Barițiu, gazetarul, omul politic, întemeietorul ASTREI, Președinte al Academiei Române, a descoperit și a pus în circulație intensă CĂLUȘARII, pe urmele Mioriței, pentru că el avea, ca și acea baladă, variante numeroase, în toate regiunile românilor, fiind o capodoperă a complexității, vechimii noastre și energiei spiritului omenesc.

FENIA DRIVA: „SFÂNTUL NEAGOE BASARAB IZVOR DE SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ”

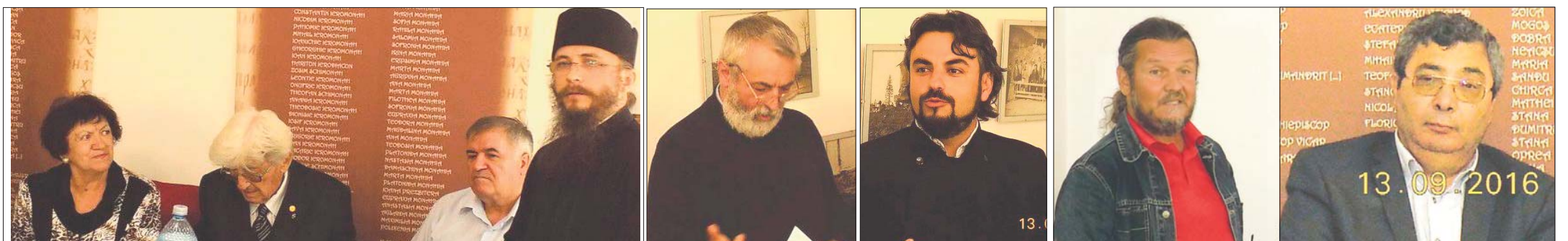
LANSARE DE CARTE LA CĂLIMĂNEȘTI, MÂNĂSTIREA OSTROV

Petre CICHIRDAN

La Mânăstirea Ostrov, pe 13 septembrie 2016, s-a consumat un eveniment cultural de excepție, deosebit, Fenia Driva și-a lansat cartea cu titlul de mai sus apărută în 2016 la Editura *Sfântul Ierarh Nicolae* din Brăila... Tehnoredactarea și copertile: Fenia Driva. Corectura aparține Georgetei Tănăsoaica. Pentru iubitorii de cultură vâlceeni, obișnuți cu aceste manifestări derulate de-a lungul timpului, în Ostrov, dar și la Biblioteca din Călimănești, ambele locații, admirabile gazde! punctul de atracție al întâlnirii l-a constituit prezența cunoscutului istoric, profesor universitar, cercetător, specialist în literatură românească veche, desigur, și în istorie aferentă, care caracterizează mijlocul milenului II, românesc, atât de încărcat de glorie și de cultură europeană, Dan Zamfirescu, din București...Dar la fel de interesantă, și de data aceasta, ni s-a părut prezența ziaristului Ovidiu Mihail Stângă, de la Radio România Actualități, care în expunerea sa a demonstrat o bună, foarte bună cunoaștere a fenomenului istoric care se derulează de la Basarab I, întemeietorul, și până la domnitorul Neagoe Basarab, vârf în artele timpului-cu precădere arhitectura (Biserica din incinta Mânăstirii Curtea de Argeș cu a sa

legendă a Meșterului Manole)-dar și în literatura aceluiași timp, „Învățăturile lui Neagoe Basarab...”, operă de primă mărime umanistă în Europa, pe care însuși Ivan cel Groaznic nu s-a sfiit să o copieze...Constantin Mănescu i-a urmat la conferințiere, îndrăgitul preot de la Urșanii de lângă Horezu, nedezmințindu-se nici de această dată în interesul pe care-l arată pentru istorie, doctorand în Teologie, urmând calea arătată de înaintașii săi, renumiții preoți Gh Petre Govora și Dumitru Bălașa...Unul dintre cei care de mai bine de aproape două decenii îi preamărește pe Neagoe Basarab, dar mai ales pe Mircea cel Mare, Mihai Sporiș, a făcut importante referiri la cartea Feniei Driva, la contextul local, regional și european al timpului, demonstrându-și, și el, talentul în cunoașterea istorică, dar și în arta retorică. Să spunem, că, dacă cineva de-a lungul timpului a „cântat pe o singură strună”, insistent, mereu, ca un leitmotiv, pe tema canonizării domnitorului valah Mircea cel Mare, atunci, acela, cu siguranță este Mihai Sporiș...Noi spunem că va fi mare sărbătoare în România în momentul canonizării marelui Mircea!...o sărbătoare care va egala, ca „dimensiune” și sens, Catedrala Mântuirii Neamului (desigur facem comparația ca să subliniem eroul de la Rovine, care a apărut creștinătatea cu bătaie până în zilele noas-

tre). Credem, însă, că această Catedrală a Neamului va domina întregul cartier din jurul Palatului Parlamentului, inclusiv pe el, și va încununa opera unui vrednic popor, cel românesc, începută la 1 Decembrie 1918 și săvârșită în anul 1989...da, cu întârziere, așa cum au vrut românii din interbelic, și cum au realizat la Timișoara și mai apoi la Cluj, Catedrala Neamului se va ridica cu mari onoruri, acum la începutul mileniului III...Părintele Marian Bădulescu din parohia Gorunești Vâlcea a referențiat în context artistic, al timpului, opera lui Neagoe Basarab...Nu în ultimul rând primarul Călimăneștiului, Florinel Constantinescu, gazda laică, și consilierul cultural al Arhiepiscopiei și al IPS Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, pr. dr. Ștefan Zară, reprezentantul spiritual al gazdei, au cuvântat despre evenimentul la care participăm cu toții, la începutul simpozionului, primarul, arătând interesul conducerii orașului pentru personalitatea lui Neagoe Basarab, pentru cartea Feniei Driva, iar consilierul cultural al Arhiepiscopiei prezentând Binecuvântarea IPS Varsanufie, dar și punctul dumnealui de vedere asupra operelor literare științifice de acest fel, și asupra Sfântului Neagoe Basarab: „Sfântul, ca purtător al lui Dumnezeu în sufletul său, ca teofor, devine la rândul lui izvor de spiritualitate. Sigur că Dumnezeu este unicul izvor real

al spiritualității, *toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este de la Tine, Părintele Luminii*, dar și sfântul dăruiește Lumină din Lumina cea adevărată, primită de el ca dar de la Dumnezeu [...]”. O ședință de care aveam nevoie, mai ales cei din Râmnicu Vâlcea, care întotdeauna la Cozia sau la Ostrov se refugiază datorită neînțelegerilor autorităților locale, ale Râmnicului, față de fenomenul local cultural scris; după o întâlnire ca aceasta, simțindu-ne mai puternici, mai bine anorați în realitatea comunității...Reproducem alăturat, cu o aproximație a

textului scris demnă de toată încrederea auditoriului, dar nu foarte exactă, motiv pentru care nu folosim ghilimelele de rigoare, cuvântul maestrului în opinie istorică, în analiza faptelor petrecute și elaborarea de strategii ale viitorului, Dan Zamfirescu...Cartea Feniei Driva caută să fixeze în memoria contemporanilor, redând textele publicate în presa timpului, intervențiile, de la toate întâlnirile evocatoare ale personalității lui Neagoe Basarab, de la Călimănești și Mănăstirea Ostrov, timp în care a fost construit și dat în folosință muzeul din incinta mână-

stirii legat de Schitul Ostrov, de Ostrovul de pe Olt, de Neagoe Basarab, și, care, toate, an de an, se regăsesc în publicațiile Intol Press...Împreună cu ilustrațiile care însoțesc aceste manifestări, aceste texte și imagini foto constituie softul atât de agreabil al acestei cărți! Pe Cultura *Ars Mundi* on line, www.culturaarsmundi.ro găsiți și acest articol, dar și cuvântul scris și video pe Video Arhiva cu postare pe You Tube cu titlul „Dan Zamfirescu despre Neagoe Basarab la Mănăstirea Ostrov”

DAN ZAMFIRESCU DESPRE NEAGOE BASARAB LA MÂNĂSTIREA OSTROV

Dan ZAMFIRESCU: - Vin dintr-un București în care nu se mai vorbește decât despre apropiata noastră dezmembrare, până în 2018; a României! De 25 de ani, tot spun că se duce cu noi un război de exterminare, nedeclarat; că programul pentru România, singurul care există, este cel care i se spunea lui Talpeș, la Stuttgart, în 1985!...că în viitorul apropiat România va fi distrusă. S-a încercat, dar nu s-a putut fiindcă neamul acesta se pare că are totuși un înger în cer, care să aibă grijă de el. Am fost întrebat, pe vremea când se discuta, în ce sferă de influență suntem noi, la americani sau la ruși? ...Suntem în sfera de influență al lui Dumnezeu, căci altfel ne lua dracul de mult! Adevărul este că în momnetul de față trecem prin cel mai greu moment din cei 2000 de ani de istorie. Suntem în momentul în care ni se calculează cât mai avem ca popor și ca neam. Avem vreo cinci milioane acum și vom fi, atunci, vreo cinsprezece milioane ...partea asta, de creștere, e mai oacheșă (...) Ca să ne putem apăra ne trebuie putere sufletească. Neagoe Basarab, Sfântul Neagoe, are o parabolă aici, parabola șarpelui: șarpele când este urmărit fuge la adăpost să își salveze capul, căci trupul și-l va reface. „Fiul meu”, spune el, „capul șarpelui este sufletul omului, dacă și-l păstrează nimic nu este pierdut”. Domnilor, să nu ne înșelăm, la ora actuală, să nu vă supărați că vă aduc aici o carte extraordinară, se cheamă „România, o colonie la periferia Europei”, de Ilie Șerbănescu, eu am fost singurul care am avut curajul să o public, costă 20 de lei, de fapt costă 29 de lei, dar aici o dăm cu 20 lei...rabat. El arată cum România este o colonie din punct de vedere economic, făcută praf; din punct de vedere politic este pândită să fie distrusă, ați văzut ultima declarație dela Chișinău, care pune cruce la vizurile noastre că ne mai vedem cu partea aia...De altfel Anneli Ute Gabanyi, celebra politoloagă de origine germană, din România, a spus atunci când s-a aflat la București, că s-a interzis încă de atunci unirea cu Basarabia. Ce am mai reușit să interzicem noi până acum a fost dezmembrarea României, luarea Transilvaniei, care rămâne mai departe în programul UE ; eu sunt mai rusist și zic: HUE, știți ce înseamnă în rusește HUE. Suntem pândiți, am intrat într-o combinație nenorocită, de frică, așa ca în parabola aceea cu inorogul, ca să ne salvăm de ăia de la răsărit, ne-am aruncat cu capul în jos spre ăia de la apus, și la ora actuală se pare că răsăritul este preocupat să ne tragă înapoi, vom vedea... Eu vin de la București, un București terorizat, oamenii cred că zilele sunt numărate. În acest caz este nevoie să ne găsim un loc în care să ne luăm puterea, aceea a sufletului de care vorbește Neagoe Basarab. Deocamdată oamenii aceștia care în București își fac mendrele, și-au mai făcut odată mendrele tot în București, pe vremea fanarioților; am avut 100 de ani de fanarotism pe care îl știți, mai ales, în Moldova nu au reușit mare lucru, spre deosebire de aici în Muntenia... Noroc că a existat un spațiu în această țară românească care nu a putut să fie îngenunchiată și de unde a pornit renașterea noastră, Tudor Vladimirescu cu oltenii lui! Acesta este spațiul în care s-a păstrat sufletul românesc pe vremea fanarioților și iată că este acum spațiul în care se mai poate umple o sală spre a vorbi despre Neagoe Basarab unor oameni pe care încă îi mai interesează cultura română și Neagoe Basarab. De aceea vă spun că mă întăresc sufletește, aici, pentru această bătălie a noastră. Această bătălie pentru Neagoe Basarab a

fost lungă !...mie mi-au trebuit 50 de ani să o câștig, alături de regretatul meu prieten Gheorghe Mihăilă, cu care am pornit la această bătălie în 1961. În 1996 el a vorbit la Curtea de Argeș, propunând pentru prima oară canonizarea lui Neagoe Basarab, pe care până la urmă cum știți am câștigat-o. A fost o lungă bătălie, care a avut și momente penibile. În 1970, un român de-al nostru, care, mă rog, era grecizat, venise cu teoria că de fapt nici nu este Neagoe Basarab autorul celebrei sale cărți, că a fost scrisă de un grec, Manuil din Corinth; în acel moment s-a întâmplat un lucru, românii noștri de la Athena, unde se ținea congresul, mi-au făcut mie parastasul; au fost bucuroși că crapă Zamfirescu! la București, că nu îmi voi mai da doctoratul, că am pierdut totul... Un om simpatic care era lângă mine, Eugen Stănescu, mi-a spus: - Domnul Zamfirescu, când i-am văzut pe ăia pur și simplu am rămas uimit de ce se întâmpla acolo... Iar academicianul Dima, cu care am avut niște probleme, a zis: - Știi, că, nu am nici un motiv să te simpatizez, dar când i-am auzit pe ăia, nici nu am mai mâncat în ziua aia. (...) Bătălia începută atunci a durat mult și în biserică, dar am câștigat-o datorită actualului nostru Patriarh, care s-a angajat direct să facă, pot să zic eu, această Catedrală de Spirit a Neamului. Dumneavoastră știți foarte bine că la ora actuală bătălia cea mai mare este să nu se mai termine această catedrală. Dacă se poate să se ia cărămidă cu cărămidă, să fie date jos fiindcă fiecare cărămidă care se pune acolo e o lovitură în capul ăstora care nu vor să existăm noi. Cum se înalță un metru, intră ei în pământ cu un metru. La ora actuală sunt mulți fiindcă Diavoul și-a făcut loc în lumea aceasta, cum spuneam, Diavolul este marele degradant. Diavolul și-a făcut o împărăție pe care vrea să o pună în locul lui Dumnezeu. Noi ne rugăm « Vie-mpărăția Ta » de 200 de ani, și el vrea să arate că este împărăția lui. La ora actuală aceasta este bătălia, fie împărăția lui sau împărăția la care ne rugăm la Dumnezeu; suntem un popor care mai crede în împărăția lui Dumnezeu. Tăria noastră cea mare este că nu îl credem pe Umberto Eco și nici pe Nietzsche care declară că Dumnezeu e mort, iar Umberto Eco a vrut să ne demontreze că în Occident nu există credință și că el se mărturisește fără credință. (...) Dacă la ei nu mai există, la noi încă există Dumnezeu și aceasta este unica noastră dovadă că vom câștiga această bătălie. Eu sunt un om de 83 de ani care a câștigat cu generația mea, cea pe care a detronat-o o anumită dictatură asupra culturii române, nu mai spun nume ca să nu se spună că sunt antisemit, dar noi suntem cei care am instaurat cultura română din nou, generația lui Nichita Stănescu, generația lui Marin Sorescu!...au mai rămas vreo doi, trei: Eugen Simion, care încă face cultură în România! bătălia aceasta noi am câștigat-o. Însă, în momentul de față, bătălia aceasta este mai grea decât cea pe care am câștigat-o noi, dar să sperăm că o câștigăm și pe aceasta. Atâta vreme cât există oameni care au în ei dârzenia să susțină o cauză, așa cum este aici, așa cum este doamna Driva! este unul din acești oameni care mai mențin vie această cultură. Fiecare om care ține cultura este ca acele cărămizi din Catedrala

Neamului care nu poate fi oprită pentru că vin și pun cărămizile în continuare. Ceea ce a scris aici este o evocare a întregii bătălii, bătălia asta de 50 de ani; aici este singurul loc din România unde se face această anuală slujbă; de acum se face obligatoriu în biserică la data la care este pomenită, singura slujbă laică dacă vreți a lui Neagoe Basarab se face prin această doamnă, prin această comunitate de la Călimănești și uite că s-au găsit atâția oameni să vină; sincer vă spun că nu mă așteptam să găsesc o sală atât de plină, mă bucur că sunteți aici. Doamna Driva a adunat aici tot ceea ce s-a făcut în această bătălie; sunt texte care povestesc, chiar textul meu în care povestesc cum s-acceptam să fie introdus în tratatul de istorie, să fie scoasă nerozia despre Mircea cel Mare...Ne-am luptat 26 de ani să punem lucrurile la punct, ca să arătam că a fost cea mai mare victorie din istoria românilor, la Rovine, că a fost victoria care a hotărât 600 de ani destinul nostru și că a fost victoria care l-a oprit pe Baiazid să dea calului ovăz în « pistolul de la Roma ». Este un lucru care trebuie să ne intre în cap că noi atunci am făcut istorie universală. Din nefericire, marele nostru Nicolae Iorga, care îl ura pe Hașdeu și, care, din păcate avea scăpările lui, a întors istoria românilor pe dos. A acceptat o dată falsă prin care a falsificat toată istoria românilor. Și cred că am reușit să arătăm că datorită victoriei din 17 mai 1395 nu a ajuns Baiazid la Roma. Dacă ajungea atunci, o sută de ani am fi avut o Italie cu musulmani, cum acum există perspectiva să avem toată Europa musulmană. Atunci, ținându-l pe Baiazid aici, a putut să existe și Michelangelo, și Leonardo, toată renașterea italiană a fost posibilă pentru că omul ăsta, al nostru, l-a bătut pe Baiazid. O realitate absolută în care neamul românesc a fost obligat, pentru că aceasta a fost procesul, cu o armată de 10.000 de oameni, nu o mică armată, ci o armată profesionistă, să-l primească la Dunăre și să-l care prin păduri până în spatele Curții de Argeș, unde, ziceau turcii, că și-au luat în spinare munții...păi acolo aveau picioarele în Argeș și în spate munții. Când a ajuns Baiazid acolo s-a trezit cu 40.000 de oameni, căci atât era oastea cea mare, care i-au făcut praf. Avem, la doi ani, mărturia franceză a lui Philippe de Mézières cel căruia Iorga i-a închinat teza de doctorat, de la Paris, în care a citat chiar textul acela, dar, nu a văzut ce a fost acolo...au făcut praf 30.000 de oameni, dar și mulți creștini au murit. Acea a fost bătălia care a hotărât destinul nostru și care a tras pentru 600 de ani hotarul. De ce vă spun toate acestea, pentru că Înaltpreasfințitul Varsanufie și-a luat un fel de angajament solid ca să-l canonizeze pe Mircea cel Mare. Articolul pe care l-am scris a fost la porunca dânsului, am avut sarcina de a face articolul despre canonizarea lui Mircea cel Mare cu argumentele respective. Sigur, Mircea cel Bătrân avea un păcat mare, era român, și, nu accepta obiceiurile altora; nu și-a pus problema să se însoare cu unul de sexul lui, dar, în schimb, a umblat toată viața după partea frumoasă a neamului românesc. Este singurul care, mă rog poate este o impietate, Ștefan cel Mare!...Sunt doi scriitori, par-

don, puțin cam curvari, Delavrancea și Paul Anghel, care ca să-și convingă soțiile că așa a fost și Ștefan cel Mare au scris în sensul acesta. Ștefan cel Mare nu a fost curvar, boala lui era că mai omora la beție... Despre Mircea cel Mare se spune că a făcut foarte mulți copii, printre care și Vlad Dracul, care la rândul lui a avut doi copii legitimi, Vlad Țepeș și Radu cel Frumos, și unul nelegitim, care l-a făcut pe Radu cel Mare și mergeți, așa, cu toată dinastia către Mihai Viteazu. Mi-am permis indecența, domnilor preasfințiți, dacă Dumnezeu nu i-a binecuvântat doar sabia, de ce să ne revoltăm. Omul acesta a creat această Românie, nu vasală, de 600 de ani și a venit momentul să-l canonizăm. Mai avem de canonizat pe Mircea, Matei Basarab și Mihai Viteazu. Mă întorc la Neagoe și spun că acesta este un gest de a ne apăra împotriva unui program de exterminare. Sunt ostași modești, nu mai avem generali, nu mai avem mareșali, am rămas numai noiăștia, dar iată că noi «ăștia» suntem în stare să facem un gest, această carte este o splendidă dovadă a ceea ce înseamnă o investiție sufletească, ceea ce ne spune și Neagoe Basrab: dacă sufletul nu este dărâmat, refacem totul. Mărturia pentru care noi suntem aici este că prin suflet putem reface tot ce neamul acesta pare să fi pierdut. Ni s-a făcut socoteala că în 12 ani de zile nu vom mai avea un metru de pământ al nostru, tot pământul arabil din România va fi al altora. Neamul românesc e pândit să dispară. Așa spun de 25 de ani, mi s-a spus că sunt nebun, sunt cei care servesc acest program, cum ar fi acest nenorocit, domnul Djuvara, care nu am avut cum să nu îl altoiesc... un articol cinic, crunt... spune acolo că Dumnezeu ne-a luat pe Iorga, pe Brătianu, Brâncoveanu, ne-a luat pe marele Pârvan, pe Bălcescu cu boala, pe ăia patru cu pușcaria și ne-a lăsat pe ăsta care de 20 de ani se canonește să strice toată istoria românilor. Am scris o carte

întreagă, niște articole pe care le-am adunat, „Fals științific sau trădare de țară”. În clipa aniversară i-am scris acest articol care se cheamă „Aberația cumană”. Acest imbecil care acum a candidat și la Academia Română... Academia Română nu a căzut așa de jos încât să îl facă membru, a spus foarte clar că este un diletant. Omul acesta ca să ne aducă o jignire a spus că neamul românesc nu a fost în stare să își facă țară. Că țara ne-au făcut-o cumanii, cum au fost francii în Franța, în Rusia poporul rus... Numai că în 1591 a apărut scrisoarea lui Neacșu. Cum era denumită țara acolo? nu Ungrovlahia, căciăștia erau termenii, nu din cancelaria bizantină. Acolo se spune că dat voie sultanului Mehmet să treacă prin toată Țara Românească. De când s-a întemeiat această țară, acest cuman cu cumanii lui i-au zis Țara Românească, nu Franța, nu Rusia... (...) Regret că am scris articolul, dar trebuia să îi spună cineva, la o sută de ani și treaba aceasta. Noi trăim acum sub regimul bălăției pentru supraviețuire. Există o ură pentru români pe care eu am definit-o printr-un termen: stihia disoluției universale. Pe diavol să-l numim mai departe cum l-a numit Ignacio de la Iola, inamicul naturii umane... Pe oamenii lui, eu i-am numit, stihia disoluției universale, ăia care la ora actuală împing omenirea în prăpastie. Toată criza asta pe care o tragem noi este o invenție, nu are nici o legătură cu criza universală, ea este creația clară, declarată a echipei acesteia de disoluție universală. Unul care se agită acum și are o ură pe noi căci este și unghur, și altfel, care guvernează, mă rog, zic unii, nu vreau să fac politică despre cine stă în fruntea noastră, fac politică despre ce trebuie să facem noi să nu ne risipim. Ori nu avem decât o singură soluție la ora actuală. Să ne rugăm la Dumnezeu cu convingerea că ne va asculta. Sunt un om de 85 de ani care la 18 ani am intrat la Facultatea de Teologie, nu din chemare, ci din ordin de

chemare, m-am dus acolo ca să nu mă ia la DGSM: mă întreba cineva: - Domnle cine te-a trimis? - Partidul m-a trimis! Nu puteam în 1952 să intru decât la Sibiu. Nicolae Nălan, m-a primit, la București se primea numai din „școala de cântăreți”. Acesta a fost destinul meu. Îl pândesc pe Dumnezeu de la 18 ani și mă duc la El curând să-L lămuresc. Dar vreau să vă spun că experiența mea de zi cu zi mi-a demonstrat cum se amestecă Dumnezeu, când vrea, în destinul omului și îl ajută. Dacă vom avea această credință eu cred că vom câștiga războiul ăsta crunt, de acum. Ori El ne dă tot felul de semne! iată ne-a dat semn că are un om aici în Călimănești. Numai aici se ține cultul lui Neagoe, mai este în curtea de Argeș și la Târgoviște.

Ca să fiu puțin încrezut pot spune că am luptat și la Argeș, și la Târgoviște; aici, nu a trebuit să lupt, aici bălăția dânsa a dus-o. Faptul că în momentul acesta greu noi putem să ne adunăm aici să aducem omagiul nostru pentru această carte, fără lucruri geniale, ci mărturii autentice despre ce a însemnat solidaritatea unei întregi comunități în jurul acestui motiv. Pe urmă, este o excepțională ilustrație. Aceasta este o carte care îl va însoții pe Neagoe Basarab și, așa zice eu, chiar neamul românesc. (...) Aceste profeții, care s-au îngrămădit, că în 100-200 de ani nu va mai fi neamul nostru și presa nu face altceva decât să adune tot ce se poate mai rău, în Bucureștiul zilelor noastre, nu ne face decât să înghițim această otrăvă... Vă mulțumim că de la această otrăvă am venit aici la un pahar de credință... Doamnă, să vă dea Dumnezeu să mai facem măcar vreo două-trei aniversări și, bineînțeles, cu mine, prezent, aici.

A consemnat Bogdan Cichirdan, 17 09 16

SĂ SCHIMBĂM LUMEA NUMAI CU PUTEREA GÂNDULUI...

Andrușa R. VĂTUIU

Florentin Smarandache a revenit cu un nou fotovideojurnal instantaneu „Viitorul a început în trecut”, continuând cu o serie de flashuri narrative, după cum ne-a obișnuit deja, surprinzând în mod magistral esența experiențelor trăite pe alte meleaguri.

Setea de cunoaștere, puterea de pătrundere, capacitatea de sinteză și îndemânarea exprimării, fac din profesorul universitar Florentin Smarandache, un autor interesant, care reușește să-ți capteze atenția încă din primele pagini, iar pe măsura lecturării când începi să descoperi locuri, oameni și lucruri, surprinși și surprinse în dinamica lor reală, te acaparează cu totul.

Prezenta lucrare „Viitorul a început în trecut”, scoasă la Editura Mingir din Suceava, ne surprinde încă din conținutul titlului, unde împătimitul creator al paradoxismului ne așează ca pe talerele unui cântar cele două noțiuni opuse: viitor și trecut, iar matematicianul din domnia sa a considerat oportună introducerea și a unui sens, ca direcție vectorială care își are originea în trecut.

Cuprinsul lucrării este structurat pe două evenimente științifice mondiale și anume: „Conferința Internațională de Fuziune” din perioada 5-8 iulie 2016, găzduită la Heidelberg în Germania și „Congresul Mondial de Inteligență Computațională” (IEEE) din perioada 24-29 iulie 2016 de la Vancouver, Canada.

Având în vedere faptul că imediat după călătoria din Canada, au urmat 10 zile încărcate în România, într-un program de colaborare cu Academia Română, consider că apariția acestei cărți la sfârșitul lui august 2016, constituie un tur de forță, o performanță greu de atins pentru orice om al scrisului. Această infernală competiție cu propriile recorduri, îl menține pe Florentin Smarandache printre cei mai prolifici scriitori ai lumii. Această atitudine a sa se pliază foarte bine pe conținutul prefaței acestei cărți, „Să schimbăm lumea numai cu puterea gândului...” Ne spune autorul: „Este greu de ținut pasul cu explozia științifică. Te simți mic, depășit de o realitate (...fantastică!), neputincios, gata să abandonezi. Trebuie făcute eforturi disperate pentru a te informa și, apoi, a mări sau a contribui, măcar câte puțin, la minunile lumii.”

Cele șase lucrări prezentate de Florentin Smarandache la cele două conferințe reprezentând aplicații ale Teoriei Dezert-Smarandache și, respectiv, aplicații ale mulțimii și logicii neutrosifice, pregătesc într-un fel, unele direcții de dezvoltare a inteligenței artificiale a viitorului. Autorul ne explică dezvoltarea „Internetului Lucrurilor”, ca o generalizare a Internetului de Computere, adică nu doar ordinatorarele conectate între ele, ci și alte obiecte: vehiculele care transmit semnale electrice (on)ice unele către altele și orice obiecte (frigidere comunicând între ele,

camere video, telefoane, etc.) Autorul extinde butada „Viitorul începe azi” cu „Viitorul a început în trecut”. Și ca orice paradoxist, jucându-mă cu vorbele, completez: viitorul zilei de ieri va deveni trecutul zilei de mâine!...

Aventura spre Europa a început la 01.07.2016, când autorul ajunge la Albuquerque pentru a se imbarca, pe Aeroportul Internațional Hartsfield- Jackson din Atlanta, spre Frankfurt.

Ajuns în Germania, își dă repede seama că nu cunoaște prea multe expresii în germană, dar asemănarea unora cu cele din lb. engleză îi sunt de un real folos.

Dornic de cunoaștere, se pierde prin mulțimea peștișă ce străbate străzile germane. Înregistrează cu lux de amănunte date istorice, geografice, etnografice, economice, religioase și sociale. Deplasarea cu trenul de la Frankfurt la Heidelberg, a constituit un prilej de documentare despre emigrarea contemporană și familia modernă.

Ajuns la Heidelberg, care arată ca o stațiune de munte, i-a atras atenția Universitatea de aici, fondată în 1386 de către prințul Alegător Rupprecht I. În 1703, ea a fost reorganizată de către Marele Duce Karl Friedrich din Baden. Castelul din localitate este un obiectiv impresionant. Autorul menționează că: „O statuie cu bustul marelui poet german Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832), care a vizitat grădinile castelului între 1814-1815 și a scris aici unele dintre cele mai frumoase poezii”.

Florentin Smarandache ne conduce și pe urmele lui Hegel, la propriu, dar și la figurat. « Din dialectica lui (bazată pe dinamica contradicțiilor și invers), am generat o neutrosocie, bazată pe „A”, „anti-A” și „neut A” ». Numeroase fotografii însoțesc textul, care ne prezintă aspecte din toate sferele societății germane din Heidelberg.

Aflăm date despre Conferința Internațională de Fuziune ce a avut loc în Congresshaus din centrul Heidelberg-ului.

Român, naturalizat în Statele Unite, Florentin Smarandache, în calitatea sa de străin sosit în Germania, a făcut următoarea remarcă: „În Germania trăiești pentru a munci. În alte țări muncești pentru a trăi”.

Sucesiunea de relatări de pe stradă sau din muzee, se îmbină armonios cu relatările despre preocupările oamenilor de știință prezenți la conferință. Lucrarea prezentată „Un Sistem bazat pe Teoria DSMT pentru verificarea semnăturii olografice, indiferent de scriitor”, împreună cu alți patru cercetători cunoscuți, este descrisă pe înțelesul tuturor.

În data de 09.07.2016 și-a luat rămas bun de la Germania, constatând că i s-a terminat și carnețelul-jurnal. După trei scale: Frankfurt - Detroit - Atlanta - Albuquerque, a ajuns din nou în State pentru a se pregăti pentru conferința din Canada, unde va merge peste două săptămâni.

Florentin Smarandache nu scapă nici un moment fără să scrie, să observe și să-și consemneze experiențele. „Dacă nu scriu jurnalul când călătoresc, simt c-am pierdut timpul degeaba!” Recunoaște că încearcă să învețe de la toți pe unde a fost..., de

la japonezi - munca multă, de la nemți - disciplina, de la francezi - partea artistică, de la italieni - să glumesc...”

În data de 22.07.2016, a început noua călătorie spre Canada, iar la 24 iulie, era prezent la IEEE World Congress on Computational Intelligence, Vancouver, Canada, care s-a ținut în Centrul Convențional, având trei părți: „Rețele Neurale, Calcul Evoluționar și Sisteme Fuzzy (care au incluse și șase articole neutrosifice)”. Aici a avut ocazia să se întâlnească cu foarte mulți profesori universitari de la facultăți celebre, cu cercetători cunoscuți printre care amintește și de profesorul român Mihail Popescu, de la Universitatea Missouri, Columbia, S.U.A., și profesoara Valentina Balaș de la

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad.

Florentin Smarandache, după ce ne informează despre preocupările științelor moderne și viitorul tehnologiei mondiale (algoritmi evoluționari, algoritmi genetici, procesarea datelor mari, sisteme autonome, inginerie inversă, etc.) ne scoate pe stradă și ne vorbește despre istoria, geografia, flora și fauna Canadei, cu exemplificări multiple și fotografii sugestive.

Citind cartea lui Florentin Smarandache, am descoperit în autor, nu numai omul de știință avid de cunoaștere și dornic să contribuie direct la dezvoltarea societății, dar și omul interesat în a pătrunde toate tainele mediului înconjurător. Experiența la catedră, se simte din dorința de a împărtași celor din jur toate experiențele trăite, prin relatări simple, ușor de înțeles, fără a se pierde în megademonstrații supraspecializate.

Așa că, recomand cartea profesorului Florentin Smarandache, care poate fi citită de către oricare cititor interesat și dornic să cunoască nu numai lumea în care trăim, dar și o parte din aspirațiile oamenilor de știință, care așa cum încheie și cartea, sunt interesați să schimbe lumea numai cu puterea gândului!

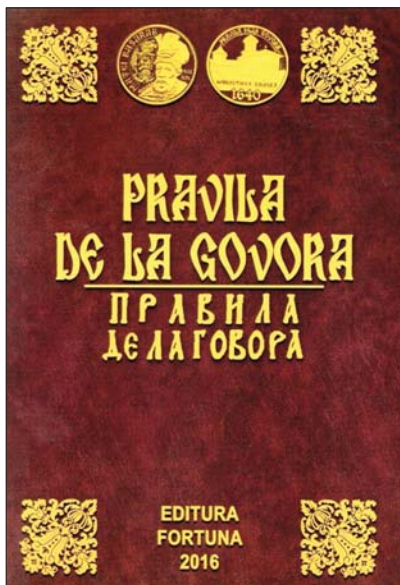
Florentin Smarandache

„PRAVILA DE LA GOVORA” LA EDITURA FORTUNA (PRAVILA LUI CATRINOIU)

Moderator de excepție, ca la mai toate întâlnirile de la Arhiepiscopia, la lansarea cărții Editurii Fortuna, „Pravila de la Govora”, 16 septembrie 2016, preotul dr. Ștefan Zără declara, printre altele: - « Sfântul, ca purtător al lui Dumnezeu în sufletul său, ca teofor, devine la rândul lui izvor de spiritualitate. Sigur că Dumnezeu este unicul izvor real al spiritualității, „toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este de la Tine, Părintele Luminii”, dar și sfântul dăruiește Lumină din Lumina cea adevărată, primită de el ca dar de la Dumnezeu [...]. Revirimentul cultural din timpul lui Matei Basarab, în Țara Românească, culminat cu tipărirea Pravilei de la Govora din 1640, este o treaptă *sine qua non* pentru înflorirea culturală fără precedent din timpul Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu. Perioada domniei lui Matei Basarab a fost cea care a făcut posibilă apariția spiritualității brâncovenești cu implicațiile ei în cultura românească. »

Să nu uităm că însemnele societății civile, superioare, care preconizau apariția capitalismului capătă, la noi, un semn unic prin crearea la Râmnic a unei mori de hârtie, în timpul lui Matei Basarab, ca faptă de preț a domniei sale, tiparul, până atunci, importând această hârtie de la Sibiu sau de te miri unde, Veneția și Germania; la Orlat, existând de o sută de ani o fabrică de hârtie sau, câțiva ani mai târziu, construindu-se una și la Brașov. Așadar, cam în aceeași vreme, 1643-1646, la Câmpulung și la Râmnic, acest înțelept domnitor înființează două fabrici de hârtie... Vedem și cu această ocazie că Râmnicul, alături de Târgoviște, și Câmpulung își împart posibilitatea de a fi capitale, în mod sigur fiind pentru totdeauna orașe domnești! Apropo, papyrusul, prima hârtie a existat înainte de Moise, în Egipt, în urmă cu 6000 de ani, iar hârtia a apărut în China la începutul mileniului I. Hârtia tipografică a apărut prin 1460 odată cu mașina de tipărit a lui Gutenberg, iar hârtia precum cea de astăzi, de culoare albă, a apărut în Franța, în 1774, cu puțin înaintea Revoluției Franceze.

„Pravila de la Govora” editată în condiții de lux de Emil Catrinouiu s-a lansat pe 16 iunie la Arhiepiscopia Râmnicului în prezența ÎPS Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, și primarul Râmnicului, Mircia Gutău, și i-a avut în calitate de conferențieri pe directorul Editurii Fortuna, Emil Catrinouiu, directorul Direcției de Cultură, Florin Epure, profesorul universitar doctor Ștefan Radu Vergatti de la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, magistratul Ion Ristea și părintele profesor Petre Mateiescu de la Seminarul din Râmnicu Vâlcea. Petre Mateiescu semnează partea diortosită a Pravilei, având la bază ediția princeps în limba română cu litere chirilice, autor Mihail Moxa (renumitul monah de la Mănăstirea Bistrița) și tipărită la Mănăstirea Govora; și ediția din 1884, a Academiei Române, în limba română cu caractere latine... Să consemnăm că o atare aducere la zi, a Pravilei tipărită de Academia Română a făcut-o și a publicat-o în 2004 părintele Gh. Petre Govora... și pe care a numit-o Pravila „cea mică”, ca să o deosebească de „Pravila cea mare” apărută la Târgoviște în 1652...

Noutatea acestei Pravile, în ediția Catrinouiu, constă în punerea la un loc și nu oricum, pagină cu pagină, în stânga Pravila lui Moxa, cu litere chirilice, în dreapta Pravila Academiei, astfel încât simultan să se vadă cuvântul în chirilică cu corespondentul în română... La finalul cărții se află diortosisarea părintelui profesor de la Seminar, dar și de la valoroasa (istoric și artistic) biserică a parohiei sale din satul Gura Văii, Vâlcea, comuna Bujoreni... Pravila este o bijuterie tipografică, filele sunt din hârtie volumetrică, păstrând patina vremii, copertile sunt cartonate, are zece centimetri grosime (din ochi măsurată), Format A5, și cântărește 1.5 kg... un fulg în comparație cu Enciclopedia Județului Vâlcea, produsă de aceeași Editură Fortuna în 2010. Pravila lui Catrinouiu are tot ce trebuie să aibă o carte de acest gen, și, mai mult, ca o femeie frumoasă și nurlie, te atrage! Personal, când am văzut-o în mâna lui Catrinouiu am cumpărat-o imediat, iar seara, după ce am citit-o (se citează extraordinar de ușor) am adormit cu ea în

brațe!... În prefața Pravilei mici a lui Gh. Petre, profesorul universitar doctor Nicolae Popa (valabil și pentru Pravila lui Catrinouiu) scrie că „Pravila de la Govora, care deschide drumul apariției legilor în limba română, reprezintă o primă continuare a unor principii ale dreptului privat și chiar ale dreptului penal. Sunt surprinse, în această Pravilă, reguli privitoare la împărțirea moștenirii, respectul pe care-l datorează copiii adoptivi și neadoptivi față de părinții lor trupești sau sufletești, piedicile la căsătorie, înfrățirea bisericăscă, infracțiunile sexuale etc.” Citind Pravila de la Govora și constatând ca și profesorul de la Facultatea de Drept, Nicolae Popa, fost președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție a României, și care a stat trei ore în biroul oval de la Casa Albă, și este fiul lui Gh. Petre Govora, că Pravila este o carte care a devansat dezvoltarea economică și socială în România acelor ani, și, mai observăm că ortodoxia de la mijlocul sec. XVII era mai evoluată ca ortodoxia de astăzi deoarece biserica de atunci este mai apropiată de realitate, de societatea civilă, laică, aceasta fiind a doua putere în stat... ca și în Rusia, ca și în vremea domnitorilor Mircea cel Bătrân, Basarab I, dacă e să dăm crezare, și o dăm, existenței Bisericii Domnești din Curtea de Argeș. Acea biserică ortodoxă este mai aproape de construcția ecumenică, și, deci, de construcția catolică (și a celor

derivate din ea). Statul român, cel de atunci, era mai puternic decât cel de acum... Acum, când este obiect decorativ, nu biserica peste tot, ci statul! Este un paradox că acum, deși știută ca fiind fără putere, întreaga populație a României, ruinată, se strânge tot mai mult în jurul bisericii, părăsind, din motivele expuse mai sus, statul. Lipsită de forță, biserica s-a retras în rugăciune, iar populațiile prea-ortodoxe au căzut în habotnicia rugăciunii, fiindcă

Scriptura spune să nu lovești statul... În loc să împingă legea lui Dumnezeu în aplicabilitate, în civil, în autocontrolul laic, biserica se mulțumește cu rugăciuni, uitând că vechea scriptură după care se conduce acum lumea, spune „cere și îți se va da”... „făptuiește în frica lui Dumnezeu și El te va asculta” fiindcă biserica lui Dumnezeu este chiar omul și fapta sa. Să nu uităm că și după terminarea ultimei conflagrații mondiale, puterea de atunci, statul, a apelat la preoți pentru exercitarea puterii în stat numind din rândul lor mai mulți prefecți! Este evident că pentru eliminarea politicului glumeț de astăzi este necesar ca în cele două consilii din municipiile reședințe de județ să funcționeze și preoți, nu pentru tămădire și rugăciune, ci pentru vegherea respectării și aplicării legilor... pentru apărarea copiilor, bătrânilor și săracilor. Pravila de la Govora o carte binemeritată și binecuvântată, acum, aici, în capitala tipografilor de altădată, unde cartea și legea cărții sunt aruncate în gropile și pe maidanurile care au invadat orașul... maidanurile care înainte aveau totuși iarbă acum fiind cofrate cu beton sau placate cu dale... Așa au sărbătorit vâlcenii Zilele Europene ale Patri-moniului, în Sala „Iosif Episcopul” din cadrul Așezământului Cultural „Sfântul Ierarh Calinic” al Arhiepiscopiei Râmnicului...

pcickirdan

ION MICUȚ

EPIGRAMA

În canionul istoriei

Spre răsărit sau occident,
În dreapta și în stânga stânci,
Românu-ar vrea independent
Dar cere drepturi stând pe brânci.

Protest la Cotroceni

Toți hoții au iesit în stradă,
Cer lui Iohannis compensații,
Că nu mai au nimic de pradă
Și au furat tot deputații!

Nu mă joc cu dinamita

Când șeful m-a rugat frumos
Să-i fac și lui o epigramă,
Eu i-am răspuns politicos,
Că de șomaj îmi este teamă.

Legea dării în plată a locuințelor

La plata casei am restanță,
Iar s-o achit nu am speranță;
O dau la bancă-n toamna asta,
Cu mobila și cu nevasta.

Nu fac pact cu teroriștii

Răpindu-mi soața prin teroare,
Ei îmi cer bani să n-o omoare;
Așa era și gândul meu -
S-o facă ei în locul meu!

O singură furcă

E magistratul cu prestață
Ce-aplică legea în instanță,
Dar viața lui e curioasă
Că soața-i face legea-n casă.

Afaceri

O săptămână-am alergat,
Pe la notar cu tot avântul,
Să-mi vând la un arab pământul

Și-apoi m-a angajat argat.

Dar la anu'?!

Afară-i viscol și polei,
Dar la Crăciun am o speranță,
Sacrific porcul de faianță,
Că am în el vreo zece lei!

Banda de tâlhari

Înspăimântat al meu amic,
Mi-a spus că hoții îl călcară,
Dar nu au mai găsit nimic,
Că fiscalul a venit aseară.

Dușmanii de ieri și prietenii de azi

Când turcii ne călcau pe vremuri,

Cereau doar miere, grâne și viței;

Dar azi de vestici te cutremuri,
Că vor păduri și aur plus țifei.

Epistola unei nurori

În suflet am purtat doar ură
Ș-am învățat citind scriptură,
Să trec de proba cea mai grea,
De-a o iubi pe soacra mea.

Opțiune

Ascunse gânduri mă apasă,
Că am nevasta prea geloasă
Ș-aș vrea să divorțez de ea,
Dar să rămân cu soacra mea.

MITURI ESENȚIALE PRECREȘTINE ÎN CREAȚIA LUI BRÂNCUȘI

Constantin MĂNESCU – HUREZI

Anul acesta s-au împlinit 140 de ani de când străvechea Avatră românească a Gorjului, satul Hobița din comuna Perișani, dădea umanității, la 19 februarie 1876, un vâstar care avea să devină cel mai strălucit reprezentant al sculpturii secolului al XX-lea. Este vorba despre Constantin Brâncuși, nume de familie care nu poate să fie decât dac, nefigurând în onomastica romană. Numele propriu Brâncuși este dezvoltat din radicalul „brânc”, de proveniență traco-dacă, păstrat și în greaca veche¹.

Considerat un profet al artei moderne, un artist genial și „unul din cei mai mari creatori ai tuturor timpurilor”, după cum afirma scriitorul și criticul de artă francez, Jean Cassou (1897-1986), Constantin Brâncuși a devenit cunoscut pe toate meridianele lumii. El a plecat din țară la vârsta de 26 de ani, dar a dus cu el la Paris spiritul ancestral geto-dacic și filosofia de viață a țaranului român, reflectată în proverbe și zicători, în descifrarea tainelor naturii și în vechile cântece ale ciobanilor. Opera lui Iuliu Zanne, intitulată „Proverbele românilor”, grupate în zece volume, pe care sculptorul român o păstra cu sfîntenie în atelierul său din Franța, a exercitat o considerabilă influență asupra geniului său creator, după cum spunea Petre Pandrea: „Aici se află izvorul principal subteran al filozofiei, oralității și concepției artistice, în viața pariziană a lui Constantin Brâncuși”².

Acest „demiurg-țaran”, cum l-a caracterizat Jean Cassou, a îmbinat într-o fericită expresie fondul țărănesc-românesc al geniului său creator cu măreția demiurgică și pură a artei sale. Deținând uluitoarea memorie plastică a tradiției ancestrale a poporului său, Brâncuși va fi călăuzit în lucrările sale de întoarcerea la originile mitice la starea paradisiacă a unității primordiale și, implicit, la Marele Timp al începutului și al creației. Marele artist va introduce o revoluție plastică în Europa, manifestându-și crezul într-o eternă întoarcere a fenomenelor tip, care transcend derularea istoriei și leagă constant prezentul cu cel mai îndepărtat trecut mitic³. Operele sale exprimă mitul eternei reînnoiri, pentru că, deși se afla departe de țara lui, Brâncuși „s-a reîntors la natura de unde a venit el; la natura care i-a încredințat toate tainele ei: legea, numărul, ritul”⁴.

Concepția despre lume a lui Brâncuși provenea în mod esențial din credința sa, care era chiar creștinismul țărănesc al românilor, pe care Mircea Eliade îl numea „creștinism cosmic”, adică unul caracterizat de prezența a numeroase elemente religioase arhaice (păgâne), specific de altfel Europei Orientale. Credința sa strămoșească se regăsește și în arta sa, un exemplu clar fiind preluarea de către Brâncuși a unor elemente plastice folclorice arhaice (precreștine), așa cum ar fi cele prezente în cimitirele unei Români încă tradiționale la sfârșitul secolului al XIX-lea:

Stâlpi de mormânt (adesea ciopliți sub forma unui șir de elemente rombice) împodobiți la partea superioară cu „pasărea sufletului”, ce reprezintă spiritul defunctului în ascensiunea sa spre cer. Aceste elemente tradiționale, venite din vechime, se vor regăsi în originea și semnificația *Coloanei fără Sfârșit* și a *Păsărilor* brâncușiene, deoarece artistul obișnuia să pună pe socluri romboidale (foarte asemănătoare stâlpilor funerari amintiți, dar și *Coloanelor* din atelierul său) Pasărea Măiastră și Pasărea de Aur. Motivul rombului și al romboedrului, pe care Brâncuși l-a văzut încă din copilărie la stâlpii de lemn de la pridvorul casei, simbolizează ascensiunea pe verticală a lucrurilor, explozia vieții dintr-o sămânță. El a făcut legătura între bărbat și bradul din care erau făcuți acești stâlpi, reflectată în proverbul popular: „Bărbatul este stâlpul casei”. *Coloana fără sfârșit*, ca stâlp funerar (stilizat și monumentalizat în amintirea eroilor gorjeni) reprezintă Columna Cerului sau Axis mundi, care se găsește în Centrul Lumii, lângă ea omul putând comunica cu puterile cerești.

Mitul păsării – suflet și al Măiaștrei, al păsării călăuzitoare și înțelepte, din folclorul poetic românesc, este prezent în Păsările realizate de Brâncuși. Ele reprezintă o „esență a zborului” (care l-a obsedat pe artist întreaga sa viață) sau „zborul magic”, Păsările simbolizând, ca și Coloana, ascensiunea, transcenderea, depășirea condiției umane și, evident, fericirea⁵. Însuși artistul mărturisea că „Pasărea măiastră este un simbol al zborului ce îl eliberează pe om din limitele materiei inerte. Copil fiind, am visat totdeauna că aș fi voit să zbor printre arbori, spre ceruri. De 45 de ani port nostalgia visului acestuia și continuu să creez Păsări măiestre. Eu nu doresc să reprezint o pasăre, ci să exprim însușirea în sine, spiritul ei: zborul, elanul... Iubesc tot ceea ce se înalță”⁶.

„Sărutul” nu este altceva decât ecoul personal trăit de artist în junie, ecoul sărbătorii păgâne a Dragobetelui, de la începutul primăverii, de reinnoire anuală a vivacelui, prin împerecherea la porunca continuității impusă de Fire⁷.

Masa, un simbol ancestral al reunirii familiei și al meditației, dorința lui Brâncuși fiind ca lucrarea sa intitulată „Masa tăcerii” să determine renașterea acestui vechi obicei al străbunilor. Aceasta simbolizează și Cina cea de Taină, în care cei 12 Apostoli se află în jurul lui Iisus. Cele 12 scaune din jurul mesei sunt Apostolii, iar Masa îl reprezintă pe Însuși Iisus.

Poarta Sărutului reprezintă simbolic trecerea spre o altă viață. Poarta, după cum arăta Mircea Eliade, a îndeplinit, încă din

perioada precreștină în viața poporului nostru, rolul unei făpturi magice, care veghează la toate actele capitale din viața omului. Prima trecere pe sub poartă înseamnă o intrare în viață, la naștere, apoi poarta veghează la căsătorie și tot pe sub poartă omul este dus, solemn, spre lăcașul de veci.

Maica sau muma bătrână, un idol al înțelepciunii vechi țărănești, dar și cu trimitere la mitologie, la putere și veșnicie, știut fiind faptul că „țaranii de altă dată, agricultorii și păstorii, considerau pământul ca o divinitate, sursă de fecunditate, element primordial de abundență și viață”⁸. Această temă este concretizată în sculptura „Cumințenia pământului”, realizată în 1907-1908.

Legenda arborilor îmbrățișați, simbolizând doi îndrăgostiți, uniți, dincolo de mormânt, legendă de origine indo-europeană, păstrată și azi la români, în riturile de înmormântare, folosită și ca monument funerar, prezentă în lucrarea „Sărutul” (1907-1910) și Sărutul din Montparnasse (1910).

Desigur, Brâncuși a revitalizat elemente și motive aproape dispărute sau uitate, care este posibil să fi fost cunoscute din timpurile antichității trace, și acestea sunt mult mai bogate în afară de cele menționate. Marele merit al lui Brâncuși este acela că a transformat anticul în modern, aplicând materialelor experiența desăvârșită pe care de sute de ani o deprinseseră bărbații Brâncuși, cioplitorii în lemn, din tată în fiu.

¹ I.I. Rusu, *Limba traco-dacilor*, ediția a doua, Editura Științifică, București, 1967, p. 96.

² Petre Pandrea, *Brâncuși, Amintiri și exegeze*, Editura Meridiane, București, 1967, p. 92.

³ Carola Giedion - Welcker, *Constantin Brâncuși*, Griffon, Suisse, 1959, p. 39.

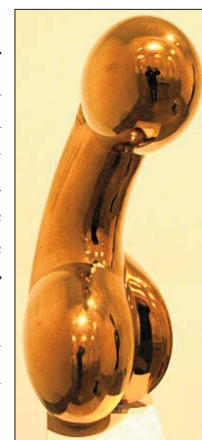
⁴ Ștefan Stăiculescu, Constantin Zărnescu, *Brâncuși, cioplitul în duh*, Editura Sagittarius, Iași, 2001, p. 16.

⁵ Mircea Eliade, *Mărturii despre Brâncuși*, Editura Fundației „Constantin Brâncuși”, Târgu-Jiu, 2001, p. 22.

⁶ Constantin Zărnescu, *Aforismele și textele lui Brâncuși*, Aforismele 102 și 95, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2009, pp. 88 și 87.

⁷ V. G. Paleolog, *Din genetica inspirației lui Constantin Brâncuși*, Craiova, 1970, p. 7-8.

⁸ Petru Comarnescu, *Confluente la creația lui Brâncuși*, în „Mărturii despre Brâncuși”, Târgu-Jiu, Editura Fundației „Constantin Brâncuși”, 2001, pp. 33-34.

RELAȚIA DINTRE SALARIUL MEDIU BRUT PE ECONOMIE ȘI PENSIE

Iulian COMĂNESCU

În ultimele luni, televiziunile pun în discuție, tot mai pregnant, problema salariilor în sistemul bugetar și a pensiilor, ceea ce face ca o majoritate a populației să aștepte cu sufletul la gură o veste ceva mai bună. Dezamăgire totală. Faptul că se majorează salariile numai pe anumite domenii de activitate la nivel macroeconomic, că există chiar în structura guvernului diverse agenții ai căror angajați beneficiază de salarii exagerat de mari, (situație întâlnită și la unele ministere și la alte sectoare de activitate - pe care nu le nominalizez) - creează mari nemulțumiri în rândul populației și o reacție în lanț, a celorlalte structuri bugetare, care solicită majorări salariale la rândul lor.

Aceste salarii brute, exagerat de mari - care nu respectă un raport echitabil între salariul maxim și minim - stau la baza calculării salariului mediu brut pe economie, element ce constituie numitorul împărțirii pentru determinarea punctului de pensie, al unui asigurat ajuns la momentul pensionării (metodologie va fi prezentată mai jos).

Un sistem simplificat de salarizare a fost cerut de Banca Mondială încă din timpul guvernării lui Călin Popescu Țăriceanu, experții acestei instituții internaționale sugerând maxim 10 grupuri ocupaționale și 1000 de funcții, cu înghețarea pe mai mulți ani a salariilor mai mari decât în grilă.

Astfel, categoriile slab plătite, din josul grilei aveau posibilitatea să urce treptat, în cei șase ani, până când fiecare ajungea să

ocupe nivelul stabilit în cadrul raportului de 1 la 15 (cel mai mare salariu să fie de cel mult 15 ori mai mare decât cel mai mic). În 2008, momentul când FMI a cerut stabilirea unei grile de salarizare, raportul era de 1 la 78.

În baza prevederilor Legii nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a bugetarilor, trebuia ca până la finele acestui an să se finalizeze așezarea fiecărei funcții a salariaților din sistemul de stat, în grila legii, care impunea un raport de 1 la 15.

În 2015, prin modificările propuse la această lege (de Rovana Plumb) se prevedea raportul respectiv de 1 la 10, iar prin draftul din octombrie 2015, un alt raport, de 1 la 18. Nu se știe exact ce raport va accepta actualul guvern de tehnocrați, deși problema constituie o prioritate.

Discrepanța mare, chiar exagerată, dintre salariul minim și cel maxim din economia națională afectează marea parte a populației ajunse la momentul pensionării, prin aplicarea metodologiei de calcul a pensiei stabilită de legea nr.263/2010, art.96,al.2 care prevede: „Punctajul lunar se calculează prin raportarea câștigului salarial brut al asiguratului (a soldei brute sau, după caz, a venitului asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale), la câștigul salarial mediu brut din luna respectivă, comunicat de Institutul Național de Statistică”.

Rezultă deci, că un salariu mediu brut mai mare influențează negativ punctajul asiguratului, diminuându-l, deoarece

el este numitorul împărțirii.

Potrivit art.96 alin.1 „Punctajul anual al asiguratului se determină prin împărțirea la 12 a sumei punctelor lunare realizate în anul calendaristic respectiv”.

Art.95 alin.1 prevede: „Punctajul mediu anual realizat de asigurat se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctelor anuale ale asiguratului, la numărul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare, prevăzut de anexa 5 sau, după caz anexa 6 din lege”.

Prin aplicarea acestei metodologii rezultă clar influența duratei stagiului complet de cotizare al asiguratului, asupra punctajului mediu anual. Se observă că, o durată mai mare de cotizare, diminuează punctajul mediu anual realizat de asigurat, punctaj care constituie elementul de bază în calcularea cuantumului pensiei asiguratului.

În conformitate cu prevederile art.94 alin.1 „Cuquantumul pensiei se determină prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat, cu valoarea punctului de pensie legal aprobată”

Am considerat că fiind necesar, să le reamintim și totodată să cunoască concret conținutul nostru, metodologia de calcul a pensiilor, cât și influența nefavorabilă a unor elemente ce stau la baza determinării cuantumului acestora.

Se impune ca Guvernul să elaboreze o lege unitară de salarizare, care să includă toate domeniile de activitate care sunt avute în vedere de Institutul Național de Statistică la calcularea salariului mediu brut pe economie. Totodată să fie stabilit și un raport, de bun simț, între salariul maxim și minim, cunoscându-se la acest moment, nivelul de trai scăzut al multor categorii sociale, cât și presiunea destul de mare asupra bugetului de stat, prin plata tuturor pensiilor speciale aprobate și care sunt finanțate în exclusivitate, din acest buget.

UN SECOL DE LA INTRAREA ROMÂNIEI ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL

Gheorghe PANTELIMON

În august 2016 s-au împlinit 100 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial, eveniment istoric memorabil. Acesta a început între Tripla Alianță sau Puterile Centrale (după 1915), Germania, Austro-Ungaria și Italia, și Antanta (Anglia, Franța și Rusia). Conflictul a izbucnit la 28 iulie 1914, prin atacarea Serbiei de către Austro-Ungaria. Și astăzi se pune întrebarea dacă a fost inevitabil sau a fost doar un accident. Conform statisticilor au fost antrenate 33 de țări cu o populație de peste 1 miliard de locuitori (în anul 1900 populația mondială totaliza 1,634 de miliarde). Principalele operațiuni militare s-au desfășurat în Europa, acțiuni secundare având loc în Africa, Asia și Oceanul Pacific. Războiul a provocat pierderi umane și materiale uriașe: circa 9,7 milioane de morți, 20 de milioane de răniți și distrugerii materiale evaluate la peste 278 de miliarde de dolari. Această conflagrație mondială a schimbat fața secolului al XX-lea. Europa trecuse anterior prin câteva crize cărora le supraviețuise fără să se ajungă la război. După o perioadă de pace și prosperitate, pe bătrânul continent s-a ajuns la un conflict militar de proporții planetare. Primul Război Mondial a pus capăt păcii și a inaugurat un secol de războaie. Acesta a prins România nepregătită din punct de vedere logistic, aflată în privința interesului național între două imperii cu viziuni expansioniste: Imperiul Țarist și Imperiul Austro-Ungar. Visul românilor era unirea cu Basarabia, pământ românesc răpit în 1812 și cu Transilvania. Apăruse posibilitatea încununării victorioase a luptei de eliberare națională a poporului român, pentru încheierea procesului de formare a statului național unitar român.

Carol I (1866-1914), confirmat ca domnitor prin referendum la 10 mai 1866 după detronarea lui Alexandru Ioan Cuza, a susținut cu consecvență orientarea politică diplomatică și militară a României către Puterile Centrale, a dorit intrarea țării în război alături de Tripla Alianță, iar în 1883 a încheiat, în secret, o alianță politico-militară cu Austro-Ungaria la care au aderat Germania și Italia. În vara anului 1914, România hotărâse să adopte o neutralitate expectativă; presiunile interne și externe erau mari. Pe 21 iulie/ 3 august 1914, Carol I a convocat un Consiliu de Coroană la Sinaia, în care au fost consultați toți liderii politici cu privire la acțiunile României în Războiul Mondial, dar nu s-a căzut de acord cu propunerea regelui de a participa alături de Germania și Austro-Ungaria. În perioada respectivă s-au înfruntat două tabere din care făceau parte intelectuali de frunte, cea antantofilă care susținea intrarea în război alături de Antanta și cea germanofilă, care și-a manifestat public solidaritatea cu Germania, cu Puterile Centrale, fiecare cu argumentele ei. La final istoria a dat dreptate antantofililor. Neutralitatea adoptată de România în vremea regelui Carol I a fost moștenită și de nepotul său, regele Ferdinand I (1914-1927). Acesta a venit la tron într-un moment dificil pentru țară și a fost nevoit să ia o decizie crucială. La Consiliul de Coroană de la Cotroceni din 14/27 august 1916 a anunțat intrarea României în război de partea Antantei, identi-

ficându-se cu interesele și idealurile naționale ale românilor. Cel care a purtat negocierii cu Antanta a fost primul ministru Ionel I.C. Brătianu, considerat un geniu politic, eminența cenușie a regelui Ferdinand I, care se bucura de o încredere totală din partea acestuia. În acest mod regele a făcut un act de mare curaj, a plecat capul în fața dorinței poporului și a ridicat sabia împotriva țării natale, Germania, îngropând definitiv tratatul cu Austro-Ungaria, încălcând testamentul politic al regelui Carol I, săvârșind o trădare de onoare. Efectiv România a intrat în război pe 15 august 1916, în ziua de Sfânta Maria. Populația a primit decizia cu entuziasm, însă armata română nu era pregătită să facă față unui război mondial, care angrena resurse militare și materiale fără precedent. Inamicul era mai bine dotat militar și mai organizat, iar aliații nu și-au respectat angajamentele din convenția militară. Primele luni de război au adus țara în pragul unui dezastru național,

Primul Război Mondial a rămas în istorie ca momentul în care s-a scris actul fondator al României moderne.

Celebrarea a 100 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial a avut loc atât în țară cât și peste hotare, prin activități diverse. În Capitală, jubileul a fost marcat în Parcul Carol, printr-o manifestare impresionantă, la care a participat președintele României, Klaus Johannis. În orașul francez Vincennes, situat la sud-est de Paris, a fost vernisată expoziția comemorativă „Armata Română în Marele Război dintre 1916-1918”. Se știe că generalul francez

Henri Mathias Berthelot, ca șef al misiunii militare franceze în România, a contribuit la reorganizarea armatei române în primăvara anului 1917.

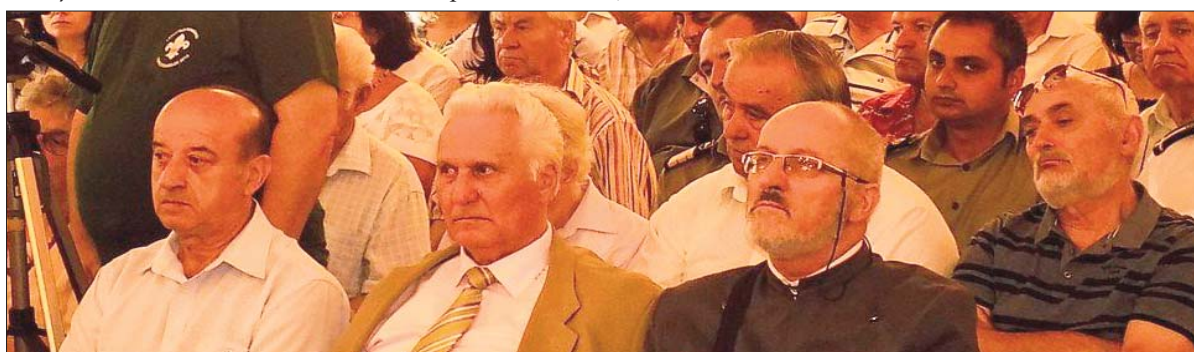
Pe 4 august 2016, la Arhiepiscopia Râmnicului s-a desfășurat, cu binecuvântarea Înaltpreasfinșitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, un simpozion interesant cu tema: „Idealul național, temeiul intrării României în Primul Război Mondial”, organizat de Arhiepiscopie, Forumul Cultural al Râmnicului și Asociația Stefadina București, care s-a bucurat de o largă audiență. Despre semnificația acestui act istoric esențial au conferențiat specialiști de prestigiu în domeniu: prof.univ.dr. Ioan Scurtu, președintele Secției de Științe Istorice și Arheologice din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România, prof.univ.dr. Corneliu Mihai Lungu și prof. drd. Mihai Nicolae, care s-au referit, cu obiectivitate, la unele tendințe periculoase care denaturează adevărul istoric, încercând să inducă ideea că românii nu au fost creatori de istorie, s-au aflat la marginea Europei și așa ar trebui să rămână. Totodată, pe baza unor documente din arhivele străine au demonstrat justetea intrării României în primul Război Mondial. Acțiunea se înscrie într-un program complex dedicat sărbătoririi la 1 decembrie 2018, a unui veac de la Marea Unire de la Alba Iulia.

Nu putem încheia aceste considerații fără a sublinia că în spațiul public se discută tot mai mult despre unele intenții scelerate, care vizează dezmembrarea României ca stat național, care trebuie să primească o ripostă fermă din partea organelor de drept, a opiniei publice.

Glorie și recunoștință eternă bravilor eroi ai Armatei Române!

al dispariției ca stat de pe harta Europei. În condiții foarte grele, ostașii români au luptat cu mari sacrificii pentru neam și pentru patrie, pentru întregirea țării. Antanta a ieșit victorioasă. În condițiile prăbușirii Imperiului Hasburgic și victoriei Marii Revoluții Socialiste din Octombrie 1917, a apărut posibilitatea încununării victorioase a luptei de eliberare națională a poporului român, încheierii procesului de formare a statului național unitar român. În 27 martie 1918, Sfatul Țării a votat unirea Basarabiei cu România, iar pe 1 decembrie 1918, Marea Adunare Națională de la Alba Iulia a decretat unirea Transilvaniei cu România. Se naștea România Mare. Alba Iulia a devenit simbolic a doua capitală a țării, iar societatea românească a intrat într-un proces amplu de transformare conform noii configurații. S-a împlinit astfel marele ideal a tuturor românilor de a se uni într-un singur. Artizanii acestui act istoric măreț au fost Ferdinand I, „Întregitorul”, care a devenit Regele României Mari, regina Maria și primul ministru Ionel Brătianu, regele neincoronat al României, unul dintre fondatorii politici ai României moderne. Acesta a fost șeful delegației române la Conferința de Pace de la Versailles, unde pe 28 iunie 1919 s-a semnat Tratatul de Pace între puterile învingătoare printre care și România, și Germania.

CRISTIAN DINICĂ

Unsprezece Septembrie

I Bem

Pasărea fără aripi se așază la masă cu noi; are ciocul îmbibat în sângele scurs, uimitor, peste timpul rănit pe care îl cercetăm

prin ecranul cu pești toxici, alături de halba cu bere sortită să aducă aerul bolnav al rației de viață. Liniștita prăbușire ne inundă venele la New York se moare. Măine este ziua mea.

II

Turnați în cenușă

Ciocul păsării se înfige în trupul de sticlă în zbor dezarticulat cu aripi risipite. Bolnav pasărea sapă în cercul infierbântat al aerului otrăvit, se rup cuvintele pământului care frânge cerul rănit în compasul incandescent. Inimi planează și se strivesc de

III

Primele Ore

În sângele involburat frica băntuie în perfuzii. Văzduhul înghite suflarea. se așterne tăcerea în copaci. Ninge peste apa interzisă Umbra vieții miroase a duhoare, fuga continuă din timpul suferind spre colindul de iarnă. Vânătorul sună din goarnă, căprioare traversează orașul,

betonul încins tremură carnea lăsată să curgă cu izvor tăcut se împlinește destinul plecării din trup. Cei ce devin zi rup groaza în silabe sunt fiii neajunși ai tăcerii se nasc în oceanul de ochi cu brațe desprinse, turnați în cenușă vocile lor hașurate traversează versetul topirii întru ființă.

într-un decor pustiit
rujul iubirii
îți tulbură culoarea.
Se aud primele sirene,
iarba va răsări prin ciment.

IV

Aripile noastre

Sânul tău gust al piersicii plânge
în epava unui vis răstignit
expus zborului neterminat
nu-ți fie frică,
norii poartă chipul nostru
vom avea aripi

din tencuială trupurile captive

se vor desface în lumină
ușile deschise
vor lăsa iarna în toamnă
este timpul
să abdicăm
din visul care decora altădată cerul
în căutarea primăverii.
Nu-ți alunga zâmbetul
vreau să-l păstrez
în ființa care se zămislește
din foc și cuvinte
în liniștea așternută
vom avea aripi

V

Gândul fiului

De astăzi mama va împleti așteptarea
în părul păpușilor din geam
cu cărlionți de mătase din pletele
lunii
pe buze le va pune ruj din praful de
stele
își va dori la masă fiul
dar acesta nu va mai avea suficientă
lumină să
învețe numărătoarea secundelor în
drumul spre casă.
în mod permanent
ea va locui în salonul dimineților

albastre,
căluții de mare și berzele o vor
însoți.
Din coșul lui cu rufe purtate
va scoate cântecul de patefon pe care
îl ascultau împreună,
apoi meticuloasă îl va înveli în straie
de duminică.
După amiaza va pregăti cina pentru
timpul
șchiop

VI

Telefonul

La capătul firului
sunt secunde pe care timpul le

înămează
spaima de a nu pierde zâmbetul
bogat al toamnei
desprinde silabe din carnea
cuvintelor
se naște strigătul de iarnă al frigii
stăpâne din sânge
întunericul iscălește vocale pe
diapazonul vocii
clinchetul metalic îmbracă stingher
singura chemare
stinsă în marea de foc a zborului

PLEDOARIE PENTRU TERAPIA BALNEARĂ

Gheorghe MĂMULARU

În epoca contemporană, când ne găsim la începutul mileniului III și ne bucurăm de marile cuceriri ale științei în general și ale medicinei în particular, mai este necesar tratamentul cu factori naturali? Oare azi, când se fac transplanturi de organe și când există mii de preparate medicamentoase, mai sunt utile apele minerale? Răspunsul nostru în această problemă este afirmativ; poate mai mult ca oricând, balneoterapia este justificată și indicată din mai multe motive: durata medie de viață a oamenilor a crescut peste 70 de ani, fapt ce a condus la o solicitare prelungită a organismului, cu consecințele nefaste care o însoțesc. În patologia omului contemporan bolile cronice și degenerative ocupă un loc însemnat, ce necesită un tratament medicamentos costisitor și îndelungat. În plus, nivelul mai ridicat al civilizației și tehnicii predispune omul la o muncă sedentară. Să nu uităm apoi „invazia” drogurilor de tot felul, începând cu cele mai „nevinovate” (cum le numesc unii) ca fumatul, alcoolul, cafeaua etc, droguri care, datorită folosirii lor timp îndelungat și pe scară largă au „îmboğătit” și ele patologia. Și mai e ceva: terapia medicamentoasă are și ea metehnele ei; nu toate medicamentele comercializate au valoare certă terapeutică; multe dintre ele au efecte secundare (adesea malefice) care generează noi boli (alergii, intoxicații etc.) sau chiar agravează bolile pentru care le administrăm. Un alt neajuns, deloc neglijabil, sunt foarte costisitoare, fapt care se răsfrânge negativ în bugetul familiei.

Să revenim acum la balneologie. Ea folosește de când lumea, factorii naturali: apele minerale, nămolurile, climatul etc. Tratamentul balnear într-una din stațiunile noastre are mai multe

roluri: pe o perioadă de 2-3 săptămâni îl „scoate” pe individ din mediul său familial și profesional („îmbibat” adesea cu tot felul de stresuri). Deci, o metodă de a-l proteja psihic. Terapia cu apele minerale colectează deficiențele secretorii și funcționale ale tubului digestiv. Foarte mulți bolnavi de litiază urinară „scapă” de bisturiu în urma unei cure hidrominerale cu izvoarele Căciulata 1 sau cu Olănești 24. Mofetele și băile carbogazoase de la Borsec, Tușnad, Covasna, Buziaș etc. sunt miraculoase în tulburările circulatorii periferice (arteritele). Aerosolii de la Govora, Slănic Moldova etc. au bune efecte în afecțiunile respiratorii.

Dacă la terapia medicamentoasă întâlnim unele efecte secundare, nedorite, la cea balneară, dacă se face corect și se respectă indicațiile specialistului balneolog, sunt excluse astfel de neplăceri. Terapia balneară influențează în mare măsură reactivitatea organismului. Ea „mobilizează” mecanismele de apărare și de compensare. Efectul apare după o îndelungată perioadă de timp. Este necesar chiar să se repete cura balneară și în anii următori. De ce? Pentru că avem de a face cu o boală cronică instalată în luni și ani de zile, care a slăbit rezistența organismului, a modificat în sens negativ mijloacele de apărare etc. Și de aici concluzia: nu poți reface și recupera într-un timp scurt, într-un sejur de 5-10 zile, într-o stațiune, ceea ce s-a deteriorat în luni și ani de zile. Aceste boli cronice, însoțite de multiple deficiențe funcționale și organice trebuie tratate metodic: cu repetate cure balneare (chiar 2 pe an) cu respectarea normelor igienico-dietetice și cu eliminarea definitivă a stresurilor și a drogurilor.

Terapia balneară se aplică în scop preventiv, curativ și recuperativ. Ea face parte din schema complexă terapeutică pe care o

stabilește medicul. Ar fi o mare greșeală să se „ceară” balneoterapiei rezolvarea tuturor suferințelor pricinuite de bolile cronice și degenerative semenilor noștri. Având o privire de ansamblu asupra bolii cronice de care suferă omul contemporan care, de obicei, este asociată și cu alte maladii, îl ajută pe medicul curant să stabilească și conduita terapeutică, schema individualizată la cazul respectiv, schemă care cuprinde de obicei mai mulți, factori terapeutici; medicamentos, chirurgical, acupunctură, balnear, ergoterapie etc. Pentru a avea într-adevăr bune rezultate de pe urma balneoterapiei este imperios necesar să se respecte riguros indicațiile, dar mai ales contraindicațiile generale și speciale, precum și momentul optim de indicare a acesteia (în funcție de stadiul evolutiv al bolii, precum și de eventualele asociații morbide, care uneori contraindică balneoterapia).

Țara noastră are un fond bogat și variat de factori naturali terapeutici: ape minerale cu o mare varietate privind compoziția chimică, gradul de mineralizare și termalitate. Nămolurile terapeutice care sunt de mai multe feluri: sapropelic, turbă, minerale; mofete (emanații de gaze naturale, bioxid de carbon, hidrogen sulfurat); climatul care în raport cu relieful și altitudinea este și el de mai multe feluri: de litoral, de câmpie, de dealuri și coline, de munți mijlocii și înalți.

În România sunt peste 160 de stațiuni și localități cu factori naturali de tratament. Multe din stațiunile noastre balneare au și baze moderne de tratament, cu secții de hidroterapie, electroterapie, kinetoterapie etc.

Balneoterapia a fost, este și va fi un prețios adjuvant în complexul terapeutic modern.

ÎNTÂLNIREA DIN MUNȚI

Gheorghe SPORIȘ

S-a întâmplat în ultima sâmbătă a lui august, corespunzătoare datei din calendar – 27, zi în care, în urmă cu 100 de ani, aici, în Pasul Vîlcan din Munții Vîlcanului și-au dat întâlnire gorjenii și hunedoreni, de sub arme, pentru eliberarea Transilvaniei de sub ocupația habsburgică. Trecerea Carpaților, în Transilvania, s-a făcut cu mari eforturi de război și cu sacrificii supreme. Mulți dintre străbunii și bunicii părinților noștri au murit cu arma în mână pentru păstrarea neştirbită a gliei strămoșești. Acum, la 100 de ani, ca și atunci, aici, în Pasul Vîlcan, au venit din județele aflate în hotar – Hunedoara și Gorj cât și din cele învecinate – Vâlcea, Alba, Mehedinți și chiar din Argeș, oameni – stră-strănepoți ai celor care au luptat atunci, să le cinstească memoria. Pe acest platou din Pasul Vîlcan, la altitudinea de 1621 m, inginerul Emil Părău, om de afaceri cu dare de mână și mare patriot, a ridicat aici, pentru marcarea locului de întâlnire într-o aducere aminte a celor ce s-au întâlnit atunci, în urmă cu un secol, a tuturor celor ce vor trece pe aceste locuri, trei monumente. Central, tronează o cruce-monument, cu însemnele Sfintei Treimi, pe care este răstignit Mântuitorul, iar de o parte și cealaltă este străjuită de busturile a doi foști comandanți, aflați atunci, în 1916, la comanda oștirii: în dreapta crucii, al „GENERAL CULCER ION – COMANDANTUL ARMATEI 1, 1916.”, iar în stânga acesteia al, „COLONEL COCORĂSCU DUMITRU – COMANDANT BRIGADA 21, 1916”. Pe crucea-monument, la baza acesteia, se află o placă din marmoră albă, pe care stă scris, într-un chenar tricolor și sub drapelul tricolor: „VEȘNICĂ

Foto: Gheorghe Sporiș

POMENIRE TUTUROR OSTAȘILOR ROMÂNI CARE ȘI-AU VĂRSAT SÂNGELE, ȘI-AU JERTFIT VIAȚA ÎN LOCURILE ACESTEIA ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL, PENTRU LIBERTATEA ȚĂRII NOASTRE, REÎNTREGIREA NEAMULUI ROMÂNESC”.

Pe laterale, în dreapta bustului generalului Culcer, se mai află, un catarg înalt de cca. 20-25 m, în vârful căruia, odată cu începerea desfășurării evenimentelor comemorative, a fost arbo-

rat un mare drapel tricolor, care poate fi văzut de la mare distanță, atât din Gorj cât și din arealul montan al Hunedoarei. În extremitatea estică, lateral de bustul colonelului Cocorăscu, este un panou cu harta României, „îmbrăcată” în tricolor, pe care stă scris: „PASUL VÎLCAN – CENTENARUL PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL, 1916 – 2016, 27-28 AUGUST 1916.”

Din acest minunat loc, de unde și se deschide privirii, de jur împrejur, întreaga panoramă a munților aflați în arealul sud-vestic

al Carpaților României, văd în spre sud, în plan apropiat, un munte cu forme de piramidă, numit Straja – un nume cum nu se poate mai potrivit, care, de aici înainte, va străjui peste veacuri, din al său vârf înalt de 1869 m, cu a sa înfățișare semeață, ansamblul monumental din Pasul Vîlcan.

Aruncând o privire, de aici, de pe platou, spre crestele Retezatului, acolo unde, la baza lui, se află Valea Jiului de Vest, se vede drumul ce șerpuiește prin golul muntelui, “plin” cu oameni, ce urcă grăbiți, amestecați printre alte mijloace de transport – mașini, motociclete, biciclete ș.a., să prindă momentul de început al importantului eveniment, întâmplat, în premieră, după 100 de ani, în acest frumos spațiu montan, numit Pasul Vîlcan.

Jiul de Vest, din valea căruia am urcat și noi, și de unde, de acum înainte vor urca, continuu, pelerini, este principalul afluent al Jiului, care coboară, prin “Țara Momârlanilor”, spre nord-est, tocmai din Retezatul Mic, unde-și află izvoarele, pentru a se întâlni, la Isroni, cu fratele său mai mic, numit Jiul de Est, care împreună, pornind spre sud, dau naștere Jiului, una dintre cele mai “îndrăznețe” și vijelioase ape ale României. Acesta, în lungul său traseu, de 51 km, separă Munții Retezat, aflați la nord-vest, de cei ai Vîlcanului, situați spre sud-est, udând pământurile așezărilor: Câmpul lui Neag, Uricani, Valea de Brazi, Lupeni, Paroșeni, Vulcan și Isroni - ultimul din salba frumoaselor așezări.

Din Râmnicu Vâlcea am plecat cu “noaptea în cap” (ora 5,00), pentru a putea fi prezenți, la eveniment, la ora stabilită de organizatori. Prima haltă, de cca. o oră, o oră și jumătate, am făcut-o la Mănăstirea Lainici, unde urma să ne întâlnim cu celălalt grup din Vâlcea, mult mai numeros, și cu alți participanți din Gorj ai Asociației Cultul Eroilor și Veteranilor de Război. Din echipa noastră, a Asociației Cultul Eroilor “Regina Maria”, Filiala “Matei Basarab” Vâlcea, au fost prezenți, la eveniment: Eugen Petrescu – președintele filialei, preotul Nicolae State-Burluși, Gheorghe Cărbunescu, cu a cărui mașină am făcut deplasarea și subsemnatul. Dintre ceilalți participanți vâlceni, care s-au deplasat cu un microbus, am recunoscut pe colonelul Ion Aldescu – președintele filialei din Golești, împreună cu conducerea Primăriei Golești, mai mulți reprezentanți ai Societății Culturale “Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea din care nu au lipsit d-nul Nicu Cismaru - președintele și vicepreședintele acesteia, d-na Violeta Scrociob; d-na Jana Zdeală, redactor de emisiuni la postul de televiziune “VTV”, însoțită de un domn cameraman și alte persoane, pe care, cu scuzele de rigoare, am fost în imposibilitatea de a le nominaliza!

Printre gorjenii, am avut fericitul prilej de a face cunoștință cu un domn îmbrăcat în uniformă militară, pavoazată cu fireturi și

înalte distincții militare, unele câștigate în urma unor fapte de izbândă pe fronturile Celui de al-Doilea Război Mondial iar cele mai multe, câștigate, în decursul anilor ce au trecut, ca veteran de război. Am rămas cu o impresie deosebită despre acest OM! Privind-ul, aveam în față un om de statură mică, cu un cap acoperit de nu păr negru, ușor șatirat, din care răsăreau niște ochi cu o privire ageră, un corp drept, ușor înconvoiat de greutatea anilor ce au trecut, aproape 93 și cu o ținută impecabilă ofițerească. Aveam în față pe generalul Ion Ispas – fost copil de trupă, călît în focul ultimului Război Mondial, ce a răscolit Europa la sfârșitul primei jumătăți ale Secolului 20. Intrând în vorbă cu Domnia Sa, îl întreb, ca și o curiozitate: cum se face că, mai toți generalii pe care i-am cunoscut sunt de statură mică, așa ca dumneavoastră!? ... parcă-l văd, în fața mea, pe domnul general Nicolae Mazilu, cel care a construit, cu trupele pe care le-a comandat, Transfăgărășanul! Nu știu dacă l-ați cunoscut s-au ați avut ocazia...?

- Sigur că l-am cunoscut! Cine nu l-a cunoscut pe Mazilu!? Eram doar din aceeași generație de ofițeri de rang înalt... ș-apoi Mazilu nu era fite-cine, era o mare personalitate în rândul armatei române, și... făcuse Transfăgărășanul! Maare OM! Și el ca și mine, doi oameni mici...! E o vorbă, precum că, “esențele tari se păstrează în sticlețe mici”! Nu?

- Da, dom-general, să trăiți! ... ani mulți și să ne reîntâlnim și-n 2018 când se vor aniversa 100 de ani de la reîntregirea neamului! Să ne întâlnim tot aici (Mănăstirea Lainici) și să mergem împreună la Pasul Vîlcan, acolo unde, la începutul Primului Război Mondial, s-au dat bătălii crâncene pentru strapungerea frontului de eliberare a Transilvaniei. Aici, în Defileu, în imediata noastră apropiere, nu departe, pe versantul din fața noastră, la “Locurele”, a fost rănit generalul Ioan Dragalina, care i-a și cauzat moartea, ne mai putând fi salvat...!

După scurtul ceremonial de prezentare a Sfântului Lăcaș, de către părintele stareț, fiind o oră destul de matinală, cu toții am fost invitați, în Trapeza Mănăstirii, pentru servirea micului dejun și a ne încălzi cu un ceai de lămâiță de munte.

Mulțumindu-i, părintelui stareț, pentru tratație, am pornit spre Pasul Vîlcan, urmăriți îndeaproape de mașina domnului general, care ne-a rugat, la plecare de la mănăstire, să nu gonim prea tare pentru a nu pierde contactul cu noi. De obicei, șoferului nostru – profesionist în domeniu, îi cam plăcea “s-o calce”, dar de data aceasta a trebuit să respecte rugămintele...! Ne-am reunit, pentru a doua oară, cu toții, la capătul noii linii de telegondolă din municipiul Vulcan, unde am fost așteptați de unul dintre oficialii orașului pentru a ne conduce până la locul de ce-remonie. Traseul de 3009 m, cât măsoară primul tronson al telegondolei, l-am par-

curs într-un timp destul de scurt, până la capătul de sus, unde am fost “debarcați” pe un mic platou aflat undeva aproape la marginea pădurii peste care trecusem aerian. Am întrebat pe supraveghetorul de acolo, cum de aceasta (telegondola) se termina aici (Până la drumul de acces ce urcă din vale și care face legătura între Stațiunea Straja și Pasul Vîlcan, mai aveam destul de mers și pe o pantă destul de abruptă!) ...!?

“ – Lucrările au fost întrerupte odată cu înlocuirea D-nei Elena Udrea, de la conducerea ministerului, cu Maria Grapini...! Trebuia să se continue cu construcția Tronsonului 2, până sus în golul alpin, de la Pasul Vîlcan, unde urma-u să se amenajeze părțile de schi...! A “înghețat” totul! De atunci nu s-a mai făcut nimic! Întreaga investiție este dată peste cap! Telegondol este în pericol de a fi demolată...! Maaai muuult...! Continuarea lucrărilor, așa cum arăta proiectul domeniilor schiababile, ar fi unit Pasul Vîlcan de cele de la Straja! Principalele părți sunt proiectate pe versantul nordic al Muntelui Straja, care se află în imediata vecinătate cu Pasul Vîlcan!”

- Păcat! Acest areal montan, aflat în extremitatea nord-vestică a Munților Vîlcan, lipsit de păduri, la cote unde stăpânește golul alpin, cu deschidere până hăt departe, de jur-împrejur peste văi adânci și crestele munților, de o atracție răpitoare, este propice pentru amenajarea “stadioanelor de zăpadă” – așa cum le-a numit regretatul Horia Gheorghe Gologan, din Brașov, “părintele” multor amenajări schiababile de la noi din țară, printre care, și cele din Munții Latoriței, acolo unde se află și domeniul schiabil “Transalpina Ski Resort”, de la Mioarele (investiție realizată în proporție de 92% și întreruptă tot de același ministru Grapini, din Guvernul Ponta! Nici la această oră, nu s-au reluat lucrările, specifice amenajărilor schiababile, dintre Vulcan și Pasul Vîlcan, ca și investiția, în domeniu, din Valea Lotrului, aflată pe versantul nord-estic al Munților Latoriței, la poalele acestora, între Vidra și Obârșia Lotrului, nu a fost finalizată!? Ca și o ironie a soartei... respectiva doamnă ministru, pentru activitatea sa “de succes” la cărma ministerului de specialitate în domeniul turismului și dezvoltării!?, a fost promovată, în a ne reprezenta, în Parlamentul Europei...!?). Poate, cândva, când această țară va fi condusă, de români adevărați, în interesul românilor, se va putea ajunge, la ski, și, de ce nu?, la Complexul Monumental, ridicat după 100 de ani, în memoria eroilor din 1916, în Pasul Vîlcan, cu telegondola, cea care, acum, se află cu “aripile rupte”, în așteptare!

- Am fost prezent, aici, în Pasul Vîlcan, la un eveniment comemorativ, care a lăsat urme și care se va păstra viu în inimile și memoria noastră, a celor care ne-am dat întâlnire aici, în munți, pe aceste inegalabile plaiuri binecuvântate de Dumnezeu din Munții Vîlcanului.

O CARTE OGLINDĂ A SPIRITUALITĂȚII VÂLCENE

Viorel DIANU

A realul Vâlcean a fost blagoslovit de Dumnezeu cu prisos. Luncile și câmpiile mănoase sunt scăldate de ape blânde și limpezi care le sporesc în rod, colinele și dealurile sunt încărcate de livezi cu pomi care dau fructe gustoase și parfumate, munții îl încoronează cu păduri maiestuoase. Toate par rupte din Rai. Iar oamenii sunt de bună seamă croiți pe măsură: vrednici și cu sufletul curat, înțelepți și cu limba dulce. Dintre care se aleg cei mai luminați la minte și la chip.

Istoricul Eugen Petrescu, cu o dragoste înăscută și neprecupețită, a dedicat Vâlcii și oamenilor ei eminenți cărți una și una. În anul 2015 editează al doilea volum din seria „Oameni ai Vâlcii la ceas aniversar – schițe de portret”, aducând în prim-plan 32 de personalități care au împlinit cu un an înainte vârste rotunde cuprinse între 55 și 85 de ani și care fac onoare acestor meleaguri.

Cartea presupunea o muncă dificilă și complexă: să cercetezi dicționare, să colinzi locuri, să porți convorbiri cu sărbătoriții, să consulți experți. Pentru a duce lucrarea la excelență, Eugen Petrescu a apelat la soluția optimă: a alcătuit un colectiv amplu și competent de colaboratori, din varii domenii de activitate, care l-au sprijinit în demersul său..

Structura volumului, deși caracterizată de repetitivitate inevitabilă, este totuși atractivă. În primul rând prin prezența inspirată a unui segment artistic: schițele de portret în carbune ale omagiștilor, executate de pictorița Violeta Scrociob, care pot alcătui (o sugestie) cândva, undeva, o expoziție de sine stătătoare. Studiile biografice și scurtele eseuri asupra vieții și activității celui omagiat, redactate în exclusivitate de Eugen Petrescu, în calitate de coordonator al lucrării, reprezintă sâmburele documentar sine qua non. Urmează una sau mai multe prezentări biografice, diferite ca întindere și expresivitate – ceea ce conferă varietate cărții –, semnate de autorii din colectivul largit. Foarte

interesant este, în sfârșit, albumul fotografic documentar cu edificii din patrimoniul spiritual și cultural al Vâlcii – Slavă Domnului, atât de bogat! – cu opere de arhitectură religioasă și laică; se amplifică astfel în chip fericit sfera de referință a cărții fără a se părăsi cadrul specific. Fiindcă această structură se repetă pentru fiecare personalitate în parte, lucru normal, cititorul iese în câștig: poate face comparații, poate observa diferențieri, poate stabili ierarhii; se creează afecțiuni. Apoi, interesul și frumusețea cărții rezidă tocmai în faptul că nici o personalitate nu seamănă cu alta, fiindcă avem de-a face cu cărturari de anvergură și oameni de elită ai țării: scriitori, compozitori, cineaști, monahi erudiți, istorici, diplomați, actori, interpreți ai cântecului popular, folcloriști și etnologi, matematicieni, istorici și critici literari etc.

Eugen Petrescu ordonează cele 32 de personalități în funcție de luna și ziua în care s-au născut. În ce mă privește, constrâns la o selecție, voi adopta un criteriu subiectiv. Astfel, la loc de cinste în admirația mea așez monahii-teologi, preoții slujitori și duhovnici. Mai presus decât alții, ei sunt învredniciți cu harul credinței, pe care și-o exprimă neobosit în dragostea pentru aproapele. Cu smerenie și răbdare lucrează statornic și la înduhovnicirea sufletului nostru cu credință și dragoste. Dintre monahii prezenți în volum, Cherese Gheorghescu, în vârstă de 85 de ani, a fost cel mai încercat în viață. Profesor doctor în teologie, cu titlul de arhimandrit, exarh al mănăstirilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, a pătimit îndelung în lagărele de exterminare fizică și psihică ale regimului comunist

de la Jilava, Dej și Gherla. El se alătură celor mai nobile figuri ecleziastice ale vremii sale. Veniamin Micle, de 75 de ani, este de asemenea un teolog erudit, artist plastic, autor a peste 80 de volume publicate între 1982-2014, și a fost cu deosebire un mare slujitor al bisericii: preot la Mănăstirea Cozia, mare ecleziarh al Catedralei Episcopale „Sf. Nicolae” din Rm. Vâlcea și neobosit lucrător pe tărâm obștesc.

Scriitorii evocați în carte îmi sunt, firește, cei mai dragi, pentru că mă prenumăr printre ei. Pe majoritatea îi cunosc și îmi sunt prieteni. Cu Doru Moțoc, George Anca, Felix Sima am participat la activități importante în cadrul Bibliotecii Județene „Antim

(urmare în pag.12)

COMUNICAT DE PRESA

12 septembrie 2016

Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrica ICPE-CA, in parteneriat cu Colegiul National de Informatica Tudor Vianu si Liceul Teoretic International de Informatica Bucuresti, cu sprijinul Ministerului Educatiei si Cercetarii Stiintifice, a organizat recent a III-a Sesiune de comunicari stiintifice a tinerilor olimpici.

Sesiunea a fost deschisa de Directorul General ICPE-CA, Prof.dr. Wilhelm Kappel, care a vorbit despre importanta revenirii tinerilor in tara, in cadrul institutelor de cercetare-dezvoltare, argumentand ca dotarea acestora este comparabila cu cea din strainatate, oferind reale posibilitati pentru performanta stiintifica.

Lucrarile prezentate au atins aspecte precum: procedura de

recuperare pentru membrul superior, monitorizarea membrului inferior dupa proceduri chirurgicale, metode de diagnosticare a maladiilor neurologice prin analiza parametrilor dinamici ai sistemului locomotor, procedura anticancer bazata pe magnetosomi si hipertermie, studiu asupra miscarii globului ocular cu aplicatii in microactionarile neconventionale.

La sesiunea de comunicari au participat reprezentanti ai mediului stiintific, diplomatic, ai societatii civile, lucrarile sustinute fiind bine apreciate si tinerii incurajati sa persevereze in cercetarile demarate prin Centrul de Initiere in Cercetarea Stiintifica a Tinerilor Olimpici Alexandru Proca din cadrul ICPE-CA.

BIROUL DE PRESA ICPE-CA

COMUNICAT DE PRESA

21 septembrie 2016

Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrica ICPE-CA, cu sprijinul Ministerului Educatiei Nationale si Cercetarii Stiintifice si in colaborare cu Universitatea din Craiova-Facultatea de Inginerie Electrica, Asociatia pentru Compatibilitate Electromagnetica din Romania si Academia de Stiinte Tehnice din Romania, a organizat la Craiova, in perioada 14-16 septembrie a.c, a X-a editie a Workshop-ului International de Compatibilitate Electromagnetica - CEM 2016.

Manifestarea jubiliara a suscitat un real interes din partea

numeroaselor personalitati participante, reprezentanti ai cercetarii, invatamantului academic universitar, ai unor institutii de resort, ONG-uri si operatori economici din tara si din strainatate (Olanda, Belgia, Turcia, Rusia etc).

In cadrul workshop-ului s-au dezbatut aspecte privind compatibilitatea electromagnetica in domeniile electronica, sisteme de comunicatie, sisteme industriale, calitatea energiei electrice, biocompatibilitate, efectele expunerii umane la campurile electromagnetice, evaluarea electromagnetica nedistructiva, probleme

legate de standardizare.

De asemenea, manifestarea a prilejuit si o masa rotunda cu tematica "Tehnologia de reverberatie - un viitor stralucit" ce a incitat discutii privind ce ar trebui facut pentru "a tine pasul" in domeniu.

Workshop-ul a constituit un prilej de exceptie pentru ridicarea nivelului de colaborare stiintifica si tehnica intre participanti, pentru diseminarea si promovarea rezultatelor stiintifice nationale si internationale, abordarea si deschiderea unor noi directii de cercetare si, nu in ultimul rand, dezvoltarea unor consortii pentru participare la programele europene de cercetare.

Biroul de Presa ICPE-CA

PETRE CICHIRDAN: „SPIRITUL 21 ȘI AFORISMELE LUI BRÂNCUȘI”

(O carte-replică la aforismele lui Brâncuși)

Sorin Lory BULIGA

Cartea „Spiritul 21 și aforismele lui Brâncuși” (Ed. Intol-Press, Râmnicu Vâlcea, 2013), a cunoscutului jurnalist și scriitor vâlcean Petre Cichirdan, se circumscrie sferei „brâncușologiei”, acest domeniu privilegiat al istoriei și criticii de artă, centrat pe exegeza operei creatorului sculpturii moderne, gorjeanul Constantin Brâncuși. Dar ea nu este numai sculpturală, deoarece artistul a realizat de asemenea desene, fotografii și a lăsat în urma lui numeroase aforisme, la nivel oral, dar culese și încredințate tiparului direct de către cei care l-au auzit vorbind: artiști, critici, scriitori, prieteni, admiratori. Putem vorbi astfel și de o operă literară a lui Brâncuși, de natură aforistică.

Scriitorul Petre Cichirdan nu a dorit să realizeze o carte în sine despre aforismele lui Brâncuși, așa cum au procedat anterior prietenii săi care l-au și influențat: brâncușologul Constantin Zărnescu și profesorul Ștefan Stăiculescu (ultimul într-un volum trilingv). El a încercat un dialog inedit cu marele artist prin intermediul „ziselor” sale, în sensul că dă replici gândurilor lui Brâncuși ce stau pe fundalul aforismelor sale.

Aforismele și textele brâncușiene îi trezesc creativitatea jurnalistică și literară a domnului Cichirdan, într-un amestec de realitate și ficțiune incitant, în care reflecțiile filosofice se regăsesc la tot pasul. Chiar în capitolul introductiv, el mărturisește că volumele despre aforisme ale prietenilor săi (amintiți mai înainte) au lansat „o provocare în persoana sa” și a simțit nevoia de a-și „spune părerea alături de cele ale creatorului sculpturii moderne,

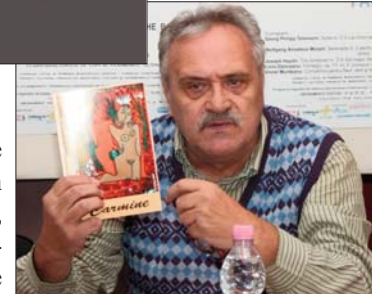
asupra aforismelor sale, al conținutului și apartenenței, dar mai ales ca răspuns la provocarea acestora în contact cu artiștii producători cu o cultură medie asupra artelor vizuale, și, având ca obiectiv central sculptura secolului XX”. A fost de asemenea stimulat de modul în care „poate fi receptat Constantin Brâncuși, la o sută de ani distanță, prin intermediul acestor aforisme”, încercând astfel să realizeze „un dialog axiomatic” între marele artist „cu un personaj imaginar, reprezentând chiar secolul XXI”.

Autorul consideră, cu fermitate (ca și S. Geist de pildă), că la Paris Brâncuși nu mai era de mult țăran, ci un „in-telectual sadea, de mare calitate. Natural-nelivresc, vorbea franceza, engleza. Iubea-cunoștea mitul antic, religia, cunoștea Vedele”. Iar „filosofia lui Brâncuși își are izvorul în chiar opera sa” și „nu ține de aforismele sale, care de altfel, cele mai multe sunt reformulări, zeci de forme, orale sau scrise și spuse altfel”. El apreciază că nu este bine să „mutăm întregul sens al artei lui Brâncuși, personalitatea proprie, în această lume a aforismelor”, mai ales că admiratorii lui Brâncuși de-atunci erau totuși „niște limitați-cultural vorbind” sau „niște femei care căutau fantezia, simțind noul”. Însuși Brâncuși („un simbolist, poet și filosof”), în viața sa de om matur „a excelat prin tendința permanentă de căutare a noului”.

Cu toate acestea, autorul crede, într-un mod original, că opera lui Brâncuși „repune clasicismul în drepturile sale, fiindcă componenta de bază a acesteia este ideea, echilibrul și cosmogonia”. Chiar Columna lui Traian și Coloana Infinită sunt puse în paralel, pentru că, în primul rând ele „ne arată sensuri” și „apoi, detalii de viață”. Însă amândouă exprimă „fără îndoială, vigoarea daco-romană”.

În ceea ce privește strict „dialogul” între „Spiritul (secolului) 21” și aforismele lui Brâncuși, ele reprezintă în fapt o replică filosofică pe care un alter ego modern al lui Petre Cichirdan o dă concepțiilor brâncușiene despre viață și artă. Uneori ideile sunt convergente, iar alteori divergente până la contradicții totale; de exemplu „Spiritul 21” dă următorul răspuns aforismului „Toate dilemele se rezolvă prin unificarea contrariilor”: „Cred că sintagma ta are numai formă și este fără fond... adică sună bine la ureche! Cred că vizează absurdul... Esența vieții este segmentarea, urmată de dubla creștere!”.

Unele concepții pe care le-am spicuit și prezentat aici sunt fără îndoială originale, dar au și un potențial serios în a stârni dezbateri, polemici și controverse, mai cu seamă pentru că autorul contrazice ideile fixate (clasicizate) în exegeza brâncușiană, trădând astfel un scriitor cu spirit ludic, dar și un gazetar incisiv. Din fericire, domnia sa practică acel gen de ziaristică intelectuală, de gazetărie culturală și rafinată, perfecționată la noi de Ion Minulescu, Tudor Arghezi și Camil Petrescu.

Cartea domnului Petre Cichirdan se constituie astfel într-un demers original și incitant în lumea brâncușologiei, meritând a fi citită mai ales pentru a constata diferențele între o mentalitate filosofică, arhaică, amprentată de sacralitate, cum este cea a lui Brâncuși, și una modernă, puternic desacralizată, orientată spre știință, materialism și rațiune.

Bisericii antiohiene, împletit cu cel al Bisericilor Ortodoxe din Principatele Române, Rusia și Ucraina. Ca însoțitor al Patriarhului, arhidiaconul a avut posibilitatea să pătrundă în palatele voievodale din Iași, București și Târgoviște, să găzduiască în curți boierești și mănăstiri renumite, unde înregistrează cu simțul său de fin observator și reține cu remarcabilă sa memorie evenimente și lucruri deosebit de valoroase pentru istoria Patriei noastre. În acest sens, cel mai bun cunoscător al operei sale, istoricul Radu Crețeanu, scrie: „Însemnările lui Paul de Alep sunt de mare folos pentru reconstituirea imaginii inițiale a unor edificii care au suferit modificări radicale în decursul veacurilor, ca mănăstirile Curtea de Argeș, Tismana, Bistrița și altele, sau au dispărut cu desăvârșire, ca palatul și curtea din București”. Paralel cu descrierea monumentelor, de cele mai multe ori arată cine este

autorul lor sau, cel puțin, sub ce domn au fost construite, aducând astfel prețioase elemente pentru datarea edificiilor fără pisanie, sau cea originală s-a pierdut.

Impresionat de poziția naturală a Peșterii Sfântului Grigorie, arhidiaconul Paul de Alep îi consacră un spațiu vast în jurnalul său; descrie drumul prăpăstios, intrarea anevoioasă, înaintarea până la deschiderea mare unde se află bisericuța Sfinții Arhangheli; menționează „chilia curată” alăturată sfântului locaș, unde locuia un pustnic, aprovizionarea dintr-un „izvor cu apă limpede, cu debit puternic și constant”. De asemenea, relatează că, în vremuri de primejdie, domnitorul trimitea aici soția și întreaga sa avuție; atunci, asigurarea cu alimente se făcea prin „fereastra Peșterii” dinspre Cheile Bistriței.

După reîntoarcerea la Damasc, arhidiaconul Paul redactează

însemnările călătoriilor sale, apoi însoțește pe patriarhul Macarie la Sinodul întrunit la Moscova în anul 1666. Delegația antiohiană petrece în Rusia trei ani, reîntorcându-se la Damasc prin Georgia; aici, la Tbilisi, în ziua de 22 iunie 1669, arhidiaconul Paul de Alep își găsește moartea; stingerea sa neașteptată din viață, la numai 42 ani, a dat naștere unor zvonuri, potrivit cărora, moartea ar fi survenit în urma unei eventuale otrăviri.

Iată cum se împletesc evenimentele istorice; la 359 de ani, după vizita Patriarhului Macarie, un nou patriarh antiohian, Preafericitul Ioan al X-lea, pășește pe meleagurile bistrițene, binecuvântând aceste locuri strămoșești.

REVOLUȚIE ȘI... NON-REVOLUȚIE

Mihai SPORIȘ

Într-o revoluție lipsă, dintr-o istorie cu ficțiuni, există revoluționari lipsă. Dinspre revoluția care nu există pot vorbi numai nerevoluționarii – care s-au confundat că ar fi ceea ce nu poate fi posibil. Vor vorbi, nevorbind despre ceea ce a fost, ci despre ceea ce li s-a năzărit. Li se va fi arătat, în visul lor, că au luptat și au murit eroic (sigur de răs, că lumea îi credea... îngeri!) și că nu se înălțau duhuri, ci de-a dreptul crai pe mălaiul... învinșilor. Visul lor de-a revoluția a devenit aievea. L-au consacrat chiar și în... constituție, să fie de muclele celor desmeticiți și cârtitori, pușinii români deșteptați de imnul consacrat unei nații adormite încă, în coșmarul nopții, ca o tranziție peste lovitura non-revoluției. Treziți din visul lor, ca visul unei nopți de iarnă, dar cu Crăciunul... ucis, pentru încă era lui Moș Gerilă, au furat sacul moșului și l-au pus sub pomul... salvării naționale. Apoi, buluc, au dat năvala la împărțeală, evident, după meritele istorice și intensitatea visului trăit. Primii serviți au fost copiii foștilor roșii, aici moșul, cunoscându-i mai demult. Creștinește și-au dat de pomană și s-au trecut pe lista proprietarilor revoluției lipsă, pentru ca pomenirea și pomană să fie permanentă din fața tot mai suptă a sfintei noastre vaci : patria. Pomelnicul celor ce au visat revoluția a cuprins și fâncii nenăscuți în acel Decembrie în care Irodul a dat pieirii tinerii nevinovați, să legitimizeze presupusa schimbare radicală de la care își trage numele revoluția. La vremuri noi... tot noi! Altă piesă, aceeași actori, ba chiar și carnavalul, de după, cu... mineriade, pentru ca tragi-comedia cu mascații de Crăciun să pună în scenă și iluzionismul circuitului ambulant.

Revoluțiile autentice, consemnate de istorie, sunt cele ale francezilor de prin anii: 1789, 1848, 1871 care s-au finalizat, abolind regimuri monarhice, cu primele trei republici. Acestea și-au devorat copiii, revoluționari autentici, consemnați la loc de cinste pentru memoria eternă, în Panteonul de onoare al patriei recunoscătoare. Ei și-au jertfit viața și starea materială pentru viața țării! O non-revoluție își vomită pseudo-revoluționari, ca o întoarcere pe dos fiziologică. Nerevoluționarii primesc viață, înobilare, avantaje de tot felul, adică nu dau patriei, ci o sug, îi provoacă hemoragii continue. Non-revoluția se dă moștenire ca orice privilegiu cu înscrisuri de non-valoare, autentificate de hopa-mitică, părtaș și el la noua...ne-justiție. Au puiat imediat foștii, mai tinerele omizi, care vor deveni fluturi și porumbei ai

păcii din zestrea babacilor și asta din dota... care ne îndatorează pe cei rămași adormiți, fără vise și antecedente „revoluționare”. Tactica tragerii de timp cu coduri de procedură, tertipurii juridice, antagonizare politică pe o scenă cu prea mulți actori, media polarizată, schimbările abrupte, fără pregătiri prealabile a paradigelor etc., au lungit perioada tulbură a unei societăți românești băgată în haos de pescuitorii celor tulburi.

Nerevoluționarii își văd de „mineriadele” lor, continuate în formă subtilă, prin rețelele nereformate ale instituțiilor statului, populate cu sângele vechi, din burduful cel vechi. Starea de maxima cloaca, vizibilă acolo unde se evaluează moralitatea, ne arată beizadelele liderilor puterii politice (și ei emanația ne-revoluției, dacă îi raportăm la cele morale și agoniseala seculară - în doar câțiva ani de... pseudo-politică!). Ce viitor de aur, are țara? Ce modele sunt oferite unui tineret deabusolat și în căutarea șanselor, neapărat în altă țară? Unii, căpătuții din pomana non-revoluției, speră în uitarea celor din preajmă, în puterea minciunii plătită să pară adevăr pe canalele media nămite stării de dezinformare. În partizanatul, plătit și asta, unei justiții sensibilă la atenții. În amânarea desecretizării celor incomode pentru, probabil, criminalii în viață rămași deasupra legii. Se trage de timp, ca leac pentru uitare, pentru omorârea adevărului și obținerea păcii sociale, prin inducerea intimidării și a neputinței luptei cu „sistemul”; anihilarea prin toate mijloacele a formării unei opinii publice, în structurare organizatorică; desființarea sindicatelor, ori confiscarea liderilor lor pentru smintirea votului politic; subnutrirea culturii, ca vector de acțiune pentru o mentalitate activă, angajată și disponibilă, unei transformări necesare.

Revoluția, cu acte în regulă, așa cum se convine în Constituția României – adoptată prin referendum!, repede, să nu se prindă lumea și să nu-și ia boii lui Dumnezeu în cap, își consumă în timp... rotația și lumea se convinge, pe pielea ei, asupra efectelor. Nu se poate uita starea de bine, nici starea de rău. Dar apare întrebarea, în totalul evaluării, care este finalitatea schimbării de macaz când punem în cumpănă, acum, cele albe și pe cele negre? Statisticile oficiale, ca întotdeauna, sunt și un fel de trâmboiță a propagandei și tributare sistemului de indicatori acreditați, se coafează să dea bine într-o lume a imaginii cu orice preț și a avantajelor date de PR. Lumea suspusă, emanată de non-revoluție, respiră prin cele oficiale, din perspectiva puterii acaparate și legi-

țimate. Puterea rânduită alternativ îi conține pe politicienii emanați de ne-revoluție. Istoria, tratată alternativ, le permite legitimarea non-revoluției. De-o fi una de-o fi alta transpartiniciei, la fiecare alternanță se poziționează... corect și se susțin. Fac scut în adunarea legislativă să nu încape pe mâna ... altora. Ei își au adevărul lor, în funcție de partizanatul turmei- în care nu se permite altă opinie decât cea a puterii de proveniență. Au adevărul jafului personal, cu obolul convenit partidului. Din camera bugetului public se scurg resursele hăcuite, prin interpuși, înspre cei împuterniciți... Politicul românesc, imbecil, pune pe listele de putere pe criteriul contribuției bănești la Partid. Bani îi au cei ce au mâncat din non-revoluție. Așa se explică perpetuarea stării generalizate de minciună și corupție a societății românești. La frăiele țării se cațără ne-revoluționarii, perpetuând non-revoluția. Oamenii cumsecade, pentru că sunt și mulți oameni frumoși în țara mea, se crucesc (unii sunt crucificați de starea în care au fost aduși, ori sunt alungați din țară, să nu moară de foame acasă!), văzând cum impostura devine regulă; minciuna, adevăr politic; dreptatea o întâmplare, ca o aliniere a... planetelor; credința o formă continuată de pasivitate..., să-și facă mendrele jupânii (vezi și numiții „baroni” din feudele locale!), în binomul stat-biserică; cum țara, integrată în hora europeană este... periferie și talcioc pentru mărfuri expirate și deșeuri, iar cetățenii, români-europeni, un second-hand exploatabil pentru alte PIB-uri naționale, iar cei superior calificați, în țară, sunt numai buni transfuziei unor sisteme externe și luați pe gratis, în folosul... lumii globale.

Societatea românească avea nevoie de-o transformare rapidă, în mersul lumii întregi, acum mai bine de un sfert de veac. Simulacru schimbării de direcție – numita revoluție!- nu și-a consumat încă actorii și consecințele ratării piesei. Ne mai bântuie viața: minciuna și sinistrele personaje travestite în revoluționari cu acte în regulă. Politica, făcută cu partide noi, este o iluzie. Dominantă în puterea decizională a rămas culoarea, adusă ocupație după Al II-lea Război Mondial, dar adânc remanentă într-o băltire (numita cloacă!) și în legitatea transformării lente a mentalului, fără voința și susținerea sistemului de forță și el moștenit ca structură și mod de ființare. Orice trăitor al evenimentului din 1989, zisa „revoluție”, care trăia așteptarea înnoirii vremii, privește înapoi și poate striga, cu spusa unui poet genial: „... timpul crește-n urma mea, mă-ntunec!”. Da, ceea ce s-a numit revoluție mai are nevoie de-o mentalitate nouă și de încă multe schimbări radicale.

(continuare din pag.9)

O CARTE OGLINDĂ A SPIRITUALITĂȚII VÂLCENE

Ivireanul” sau la Casa de Cultură.

George Anca îmi este în prezent cel mai aproape: coordonează multe dintre acțiunile care se desfășoară la Centrul Cultural J.L. Calderon din București, unde ne întâlnim adesea. Cu Petru Pistol am fost coleg de clasă: în volumul aflat acum în discuție semnez eseu care îl are în vedere. E locul să-mi exprim un gând de înaltă apreciere pentru istoricul și criticul literar Nicolae Manolescu, cel mai mare pe care îl are literatura noastră la ora actuală, Președinte al Uniunii Scriitorilor din România.

De o imensă popularitate națională se bucură actorul Florin Zamfirescu și interpreta cântecului popular românesc Nineta Popa. Pe cel dintâi l-am văzut în filme și în spectacole de succes

pe scenele teatrelor bucureștene, iar pe Nineta Popa o ascult de fiecare dată cu mare drag.

Guvernatorul Băncii Naționale și academicianul Mugur Isărescu, de pe plaiurile Drăgășanilor, este vestit în patru zări.

Un mare diplomat, ministru de externe al României, Lazăr Comănescu, ține în mâini frăiele politicii țării.

Și încă de alte distinse personalități, cu care sunt mândru de a fi conjudețean, are meritul a se ocupa cu aplicație Eugen Petrescu în această carte care este o oglindă a spiritualității Vâlcene.

În cele din urmă stai și te întrebi: Cum a putut un spațiu nu prea întins să dea atâtea valori? Am spus dintru început: Vâlcea a fost blagoslovită de Dumnezeu cu prisos.

ORAȘUL HOREZU A ANIVERSAT 529 DE ANI DE LA ATESTAREA DOCUMENTARĂ

În perioada 05 – 10 septembrie 2016, printr-un program cultural variat, orașul Horezu a sărbătorit 529 de ani de la atestarea documentară a localității, manifestări reunite sub genericul "Zilele orașului Horezu", ediția a XII-a.

Manifestările au început în seara zilei de 07 septembrie cu vernisajul expoziției de icoane pe sticlă al pictoriței horezene, Gabriela Dăscălete, care a expus la Centrul de informare și promovare turistică peste 20 de creații cu temă religioasă. Pictorița horezeană este la a doua expoziție în acest an.

Programul a continuat în ziua de joi, 08 septembrie, cu ședința festivă a Consiliului local la care au participat foști și actuali consilieri locali, foști primari și viceprimari, funcționari publici și personal contractual din primărie, invitați de onoare, cetățeni. Cu acest prilej, Primarul orașului Horezu, domnul Nicolae Sărdărescu, a prezentat auditoriului documentul din arhivele naționale care consemnează pentru prima dată existența și denumirea acestor locuri. În alocuțiunile lor, foștii primari; Ion Constantinescu, Nicolae Bușe, Gheorghe Niță și Ilie Fârtat, precum și foști consilieri locali, foști viceprimari și cetățeni au evocat momentul aniversar din viața urbei și au împărtășit din experiența lor actualei administrații, au făcut propuneri pentru dezvoltarea și implementarea unor proiecte viitoare. Manifestarea s-a încheiat cu o recepție oferită de Primăria Horezu.

Vineri seara, programul a continuat cu colocviile "Horezu - reprezentativitate și originalitate în context regional" și "Horezu în documente de arhivă" organizate de Primăria orașului Horezu, Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale, Direcția Județeană pentru Cultură Vâlcea și Casa de cultură "Constantin Brâncoveanu" Horezu. În prezența unui public avizat și dornic de cunoaștere, au susținut comunicări: domnul Florin Epure - "Hrisovul lui Vlad Călugărul, prima atestare documentară a localității Horezu", domnul Dumitru Garoafă - "Hurezii în documentele de arhivă", domnul Dragoș Teodorescu - "Dimensiunea culturală vâlceană în perioada premodernă, Mănăstirea Hurezi", domnul Cătălin Siiulescu - "Anul revoluționar 1821 în Plaiul Horezu", doamna Ionela Nițu - "Horezu în timpul Primului

Război Mondial", doamna Doina Glăvan - "Rolul administrației publice în evoluția orașului Horezu" și domnul Iovan Constantin - "Contextul regional al orașului Horezu, ca pol de dezvoltare". Cu acest prilej, domnul primar, Sărdărescu Nicolae a lansat ideea demarării unui program de cercetare privind istoria localității Horezu, o lucrare amplă, efectuată de specialiști, bazată pe documente arhivistice, dar și pe documente și fotografii ale locuitorilor orașului și ale altor persoane care au sau au avut legături cu aceste locuri.

În dimineața zilei de sâmbătă, la deschiderea oficială a manifestărilor, au fost prezenți și au rostit alocuțiuni: Ministrul Afacerilor Externe, domnul Lazăr Comănescu, Cetățean de onoare al orașului Horezu, domnul senator Laurențiu Coca, domnul Constantin Rădulescu, Președintele Consiliului județean Vâlcea și domnul Corneliu Olar Primarul comunei Horea din județul Alba. Au mai fost prezenți consilieri județeni, consilieri locali, primari din județul Vâlcea și din Depresiunea Horezu, alți invitați.

Programul artistic al zilei de sâmbătă a început cu o frumoasă paradă a costumelor populare, în fruntea căreia s-a aflat Fanfara "Gabriel Chaborschi" din Rm. Vâlcea. La paradă s-au aliniat ansamblurile artistice invitate și echipele de elevi participante la Festivalul „Cocoșul de Hurez” pentru copii. A urmat un spectacol folcloric de cântece și dansuri populare în cadrul căruia au evoluat ansamblurile: "Brădulețul" din Horezu, "Miorița" din Vaideeni - Vâlcea, "Strugurelul" din Drăgășani - Vâlcea, "Moștenitorii" din Pietrari, "Glasul Otăsăului" din Păușești-Otăsău, "Topoloveni" județul Argeș, "Zestrea Branului" din Bran, județul Brașov, "Domnițele" din comuna Costești, Taraful de la Horea, județul Alba, Taraful "Popescu Andi&Tedi" din Horezu, Taraful Nicoleta Mihăileanu, ansamblul "Steluțe Brâncovene" al Casei Copiilor Horezu, Ansamblul Copiilor din comuna Bărbătești, Ansamblul "Pomul Vieții" din Balș și Liceul de arta "Victor Giuleanu" din municipiul Rm. Vâlcea. Între reprezentații, au fost premiați elevii câștigători ai concursurilor de creație populară "Cocoșul de Hurez" pentru copii.

Arta populară a fost prezentă de-a lungul întregii zile, centrul orașului fiind amenajat cu standuri de prezentare obiecte de ceramică, țesături, cusături, broderii, încrustații în lemn, etc.

Într-un moment emoționant și plin de sensibilitate, Primarul orașului Horezu, domnul Sărdărescu Nicolae, împreună cu viceprimarul, Ogrzeanu Gheorghe au premiat 18 cupluri care și-au aniversat în acest an 50 de ani și peste 60 de ani de la căsătorie, precum și pe sportivii câștigători ai competițiilor de fotbal, tenis de câmp, șah și table. Un moment inedit l-a consemnat premiarea, pentru prima dată, a elevilor care au obținut primele trei locuri la examenul de capacitate și la examenul de bacalaureat.

Premierea s-a făcut pe criterii de performanță, indiferent din ce localitate au venit elevii cei mai merituoși.

În zilele de sâmbătă și duminică, întrecerile sportive au fost dedicate galelor de box organizate de Clubul "Flacăra" Horezu la Sala de sport a Liceului Constantin Brâncoveanu, publicul spectator fiind încântat de măiestria și ambiția copiilor și a tinerilor sportivi.

Într-unul din momentele intervenției sale din timpul festivităților, domnul primar, Nicolae Sărdărescu, a spus: „În acest an, beneficiind de un buget restrâns, am organizat manifestările prilejuite de aniversarea a 529 de ani de la atestarea documentară a localității Horezu apelând la formațiile artistice din zonă și din alte localități partenere pe criteriul sprijinului reciproc. Am renunțat și la focurile de artificii. Cu banii cheltuiți pentru 5 minute de spectacol, mai bine premiem copii care au rezultate bune la învățătură. Ne dorim să rescriem istoria acestui oraș. Fac un apel la toți cetățenii din Horezu și din alte zone din țară pentru a aduce la primărie, manuscrise și fotografii vechi, scrisori, tablouri, amintiri, întâmplări, legende legate de aceste locuri, iar un colectiv de cercetare format din profesioniști, va edita o lucrare științifică pentru generațiile viitoare”.

Pentru informații suplimentare contactați: Sărdărescu Nicolae – Primarul orașului Horezu – tel. 0743.080.094, fax: 0250.860.481 ; e-mail: primaria@orasul-horezu.ro sau Iovan Constantin –tel. 0758.049.890 ; fax 0250.860.481 ; e-mail: primaria@orasul-horezu.ro.

Comunicat de presă

ZILELE HOREZULUI 2016. ÎNTÂLNIRE MODEL PRIVIND VREDNICIA UNEI LOCALITĂȚI

În cadrul Zilelor orașului Horezu, 529 de ani de la atestarea documentară, 05-10 septembrie 2016, am avut prilejul să participăm la întrunirea-simpozion din sala de conferințe a Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Horezu, unde în ziua de 09 septembrie 2016 vâlceni din Râmnic și din Horezu au asistat la un dialog între istoricii-arhiviști de la Arhivele Statului Direcția Vâlcea având-o în frunte chiar pe colega noastră, fost informatician la SC Hervil Râmnicu Vâlcea, Doina Glăvan, și coordonați de doctorul în istorie Florin Epure, directorul Direcției de Cultură și Patrimoniu Vâlcea. Tema pe care au conferențiat invitații, avându-l ca patron spiritual pe primarul

Nicolae Sărdărescu, fost Șef al Inspectoratului de Poliție Vâlcea, deci și al arhiviștilor, a fost chiar istoria orașului Horezu...O istorie care astăzi constituie mândria oricărui vâlcean, darămite horezean, fiindcă nu e puțin lucru să fii un oraș ca acesta și pe o rază de 10-15 km, ca și Râmnicul, să ai atâta și atâta bogăție spirituală, desigur, și materială, dacă ne gândim la potențialul turistic, natural, din jur... Costeștii, Măldăreștii, Slătioarele, mănăstirile Hurezi, Bistrița, Arnota, mai încolo Polovragi; olăritul Horezului, capodopera Potecașilor de la Biserca din Viorești, Biserica Urșanilor...Bine ne spunea, cândva, Arhim. Veniamin Micle, faptul, că, în aceste locuri (Mănăstirea Bistrița fiind cea

mai potrivită) se putea crea o Universitate Ecumenică!...O școală de rang înalt, teologică. Cei prezenți, după cuvântul de bun venit adresat de primarul Sărdărescu, care ne-a demonstrat și de această dată cât talent are în arta comunicării, subliniindu-și în mod pronunțat invitații, și, notându-și foarte multe lucruri, s-au întrecut între ei, rezultând o dezbatere plăcută, întreținând atenția fiecărui participant dornic să afle cât mai multe lucruri din istoria locului natal...Nouă ne-a plăcut dizertația Doinei Glăvan, nu pentru că e șefa Arhivelor și ne-a fost colegă, matematician, lucru foarte important în anii 80 ai secolului XX, când puțini știau cu se se „mănâncă” unealta secolului, calculatorul electronic; dar în

această comunicare domnia sa a citat-prezentat documente simple, ordinare, de cum s-a gestionat simplu, optim, conducerea unei comunități urbane în anii premergători celui de-al Doilea Război Mondial. De cum era această gestionare în anii interbelici! Publicul, primarul, i-a mulțumit în mod deosebit. Desigur, și noi, umili slujitori ai presei scrise culturale (batjocoriți în orașul nostru de baștină, Noul Râmnic!) pe lângă informațiile doamnei Doina Glăvan venim cu un exemplu din acele vremuri cu care horezenii ar trebui să se mândrească, zicem noi, pentru gestul lor mesianic, din anul 1944!...Trebuie știut, că, alături de Drăgășani, Horezul a gestionat două primării, atenție, active-în același timp-unic în istorie, între martie 1944 și mai 1945, când Primăria Hotinului din Basarabia românească a fost evacuată, cu toți

funcționarii și întreaga arhivă, la Horezu; Drăgășani, găzduind Primăria orașului Soroca! Subliniem lucrul acesta că, considerăm noi, se poate naște dintr-o cercetare minuțioasă, arhivistică, o importantă colaborare de interes românesc și ucrainian privind arhiva Hotinului, care, atunci și acum, este de mare interes pentru românii de pe ambele maluri ale Prutului și de pe malul Nistrului...Repetăm, toți românii din județul Hotin au fost evacuați în zona Horezului...Și părinții autorului acestor rânduri ar fi trebuit să se așeze în Horezu, cum le-a fost scris actul de evacuare, numai că, trecând pe lângă Liceul Lahovari, aceștia, având copii de școală au ieșit din convoi și s-au ascuns în porumbii din satul Căzănești, stând ascunși, până în 1945, prin casele sâtenilor într-o colaborare magistrală și istorică între

Jandarmerie, Poliția locală și primăria locului...Vă promitem domnule Sărdărescu, că, așa cum am înțeles din gesturile dumneavoastră, desigur, și din vorbă, că vom adâncii cercetările noastre (beletristice și publicistice) în căutarea adevărilor, istorice deja, ale trecutului vechi dar mai ales cel imediat al județului nostru...Adevărurile privind mișcarea de populații! Deținem deja, prin bunăvoința prietenilor noștri de la Arhivele Naționale Vâlcele, dar și de la Arhivele din Republica Moldova (inclusiv de la cămătarii de documente din R.M.) în jur de o mie de fotocopii de documente care să exemplifice actul de evacuare al basarabenilor și bucovinenilor din 1944 semnat de statul român...

Simion PETRE

PRUNDENI, CAPITALĂ A CULTURII COMUNITĂȚII SĂTEȘTI!

Așa să fie oare? Desigur, dacă ne gândim la manifestările petrecute în zilele de 24, 25 septembrie, anul curent, în mica, dar promițătoarea localitate vâlceană, Prundeni. Localitatea Prundeni, nu va deveni oraș, sau cine știe, dar în mod sigur de când Horia Horăscu este primar, și cât va mai fi, această comună de pe malul drept al Oltului, de lângă citadela vinului, Drăgășani, a impresionat și va impresiona prin aplicarea unei politici inteligente și sănătoase, aceea că, nu se pot atinge trepte de civilizație comunitară înaltă, dacă, nu pleci și parcurgi un drum de jos în sus, și nu invers (ați observat că în anii 90 se vorbea invers la Capitală și nimeni n-a spus nimic, că România are nevoie de o clasă de mijloc! puternică). Acest primar, om obișnuit până în 1989, dar cu vechi ștate în munca publicistică, mai mult, simpatizant al mișcării artistice românești, una de cea mai înaltă calitate, a anilor '60, '70, secolul XX, ani ai deceniilor (aprox) doi și trei postbelici, a înțeles imediat după 1990 că în economia de piață, așa zis nou instalată, trebuie pornită munca pe bază de inovație, cu productivitate, și întreținută cu profit, cu eficiență economică pentru comunitate și pentru viața personală; și a înființat firma sa, personală, de lacuri și vopsele în fostele anexe ale CAP Prundeni, adică grajduri... Noi, încă la IEH Râmnicu Vâlcea, printr-un articol scris în ziarul nou înființat „7 Zile”, aprilie 1990, scriam „Impas OPM” (Organizarea Producției și a Muncii) adersându-ne noilor autorități asupra a ceea ce trebuia să facem, atunci! În 1993, după ce cutreierasem între 1986 și 1990 lumea bună a economiilor puternice, europene, am ajuns la Ion Horia Horăscu, la firma sa din Prundeni, la birouri, și am rămas uluit. Nu-mi venea să cred că mă aflu în România prin prisma organizării și eleganței...unde? într-un sat! de pe malul drept al Oltului (ne place să repetăm ori de câte ori vine vorba de malul drept al Oltului). Produse noi la export (țările nordice), forțat de muncă pregătită de el, sătească, în țelul personal, pe lângă obiectivele vieții proprii, existând țelul ridicării nivelului de trai al satului natal... Vă amintiți, desigur, că zona dintre Drăgășani și Râmnicu Vâlcea, pe axa Drumului Național, căzuse în planul idiot de urbanizare forțată a comunelor și satelor susținută de întreaga intelectualitate vâlceană mai ales din municipiile Râmnicu Vâlcea și Drăgășani! În timp ce Drăgășaniul a mai amânat problema, având, încă, de construit blocurile de grad inferior din oraș, Râmnicu Vâlcea a declanșat acțiunea dispre Băbeni și zona Luncavășului...Nu mai povestim că este suficient. Horia Horăscu știa că nu va rezista politicilor de organizare (dezorganizare) a economiei românești, și vâlcele, și, și-a subordonat intențiile (acum vedem cât de bune) comunei sale, intrând în politică și reușind să acționeze pentru colectivitate în chiar fruntea comunei sale...Astăzi vedem cum România se află într-o continuă (din anul 2000 în special-intervenția comisarilor europeni în economie și social) degradingoladă în timp ce comuna lui Horia Horăscu are o activitate febrilă pentru sănătatea fizică și intellec-

Asistență numeroasă și importantă... Romeo Rădulescu, Gh. Mihăilescu, Laurențiu Coca, Viorica Dăncilă

Primarul Horăscu, deschizând lucrările Simpozionului

Domnica Mărcuș, directorul Ateneului Sătesc

tuală a copiilor (școli și grădinițe), a sâtenilor (Ateneu sătesc, televiziune proprie și bibliotecă), a gospodăriei individuale și infrastructurii...Dacă România (capii ei) nu se va apuca să studieze serios ce s-a întâmplat în țara noastră între 1989 și 2010, dar mai ales greșelile grave pe care să și le pedepsească (Biblia merge până la gradul II de pedeapsă-a fiilor) situația ei dezastruoasă rămâne pecetluită pentru veșnicie. Sunt sătești manifestările culturale ale Prundenilor? Desigur, nu. Satul este un lucru sacru. Omul care locuiește în el este sacru fiindcă el este esența și simbolul pâinii. România a avut o rezistență incredibilă datorită satului și țăranilor ei. Cultura satului este tocmai ce face el,

cum trăiește, cum se bucură, cum plânge, este însăși credința țăranului. Pentru manifestările Prundeniului, însă, Ion Horia Horăscu folosește tot arsenalul cultural cunoscut de el, începând de la dansurile și cântecele Mândrelor de la Prundeni, și, continuând cu producția proprie de televiziune și radio, ca instrumente, și făcând aici expoziții de

model de aplicare a legii 186 din 2003, depășind aspectul de potențialitate al articolului 3...dacă eu pot să sprijin, atunci îl sprijin pe cel care trebuie, care produce conform legii și are nevoie de sprijin...Și uite așa cultura sătească de la Prundeni, pe care primarul o adună sub cupola Ateneului sătesc, care există și la propriu și la figurat, neforțat, ci ca un element de inițiativă culturală și productivă (respectând mersul culturii conform documentelor timpului elaborate de Uniunea Europeană) se transformă, pe

Gh. Dumitrașcu, Gh. Pantelimon cu soția.

Tânărul primar Viorica Dăncilă al Primăriei Sutești, la vernisajul celor doi importanți artiști plastici

s-p cickirdan

UN MARE EVENIMENT ÎN CULTURA ROMÂNĂ, UN MARE ARTIST AL LITEREI TIPĂRITE ȘI UN MARE OM ÎNTRE OAMENI, DOMNUL EMIL CATRINOIU

(Scrisoare adresată de Ștefan Dumitrescu cu ocazia lansării „Pravilei de la Govora”)

Când eram în liceu, scriam poezii și-i citeam în revistele literare pe poezii generației 60, atunci veniți în literatura română... Erau anii 1964-1965. Doamne, oare voi avea eu norocul să-i întâlnesc, să-i văd în fața ochilor pe Ana Blandiana, pe Nichita Stănescu, îmi spuneam! Să dau mâna cu ei sau să vorbesc cu ei nici nu visam! Anii au trecut, am reușit la Facultatea de Filozofie din București, am dus poezii la revista Amfiteatru, Ana Blandiana l-a publicat pe tânărul poet Ștefan Dumitrescu, apoi l-a prezentat cititorilor scriind despre el foarte elogios, profetind că va fi un mare scriitor. L-am cunoscut și pe Nichita Stănescu, cu care am petrecut multe ceasuri de vorbă poetică, cel care avea să spună despre poemul meu „Calul Troian al Lumii, America”, că este al doilea „Luceafărul” din poezia românească, și că poemul acela prevestește lucruri catastrofale care se vor întâmpla în

În cadrul Festivalului „Drumul Vinului Vâlcean”, Gheorghe Dican și Vasile Szolga au prezentat (24.09.16) expozițiile de artă plastică: „Schife din Călătorie” (V. Szolga) și „Închipuiri” (Tudor George Meiloiu)

SAI VADFA
Ion Horia Horăscu, Emil Catrinou și Ioan Barbu, prezentând cărțile: *Ultimul eretic* de Jesus Avila Granados, *Funia roșie* de Leonard I. Voicu, *Patimile lui Dracula* de Constantin Zărnescu și *Pravila de la Govora*, Ed. Fortuna

24.09.2016

carte, lansări, expoziții de artă plastică, congrese și simpozioane de specialitate, toate, atenție, sub auspiciile principiilor modernității de interferență a artelor, interferență a intențiilor de miniproducție, ecologiei mediului și a spiritului, dar, și sprijinind uniunile de creație extrajudețene și presa culturală scrisă, fiind un

viitor. Și iată că ele se întâmplă astăzi.

Însă nu știam în anul acela ultim de liceu, când Domnul, în urma unei întâmplări, avea să mă aducă în aceeași clasă cu Emil Catrinou, că întâlnisem în viața mea pe unul dintre cei mai mari Artiști, cu A mare, ai literei românești tipărite. Așadar am fost coleg de clasă cu Emil Catrinou, în ultimul an de liceu. Așa a vrut Domnul, pentru că nici unul dintre noi nu a făcut nimic ca să fim în aceeași clasă... Anii au trecut, eu am urmat o facultate, Emil a urmat altă Facultate. De la el în anii aceia ai studenției am aflat despre unchiul lui, Ștefan Catrinou, despre care am scris două articole apărute în presa centrală (o altă întâlnire fabuloasă din viața mea), care era inventatorul unei instalații miraculoase care făcea ca trenurile, de marfă și de călători, să treacă prin gări fără să oprească și totuși călătorii și mărfurile să urce și să coboare. Această întâlnire mirabilă cu marele inventator Ștefan Catrinou, unchiul lui Emil, i-o datorez cu recunoștință lui.

Apoi au trecut mulți ani și nu ne-am mai întâlnit... De data aceasta tot Dumnezeu ne-a adunat să colaborăm... Romanul meu „Delirul, vol II”, continuare la romanul lui Marin Preda, a luat Premiul I la Concursul organizat de Ion Cristoiu, în anul 1992, iată a trecut un sfert de veac de atunci, și toți editorii pe care i-am contactat pentru a publica romanul „Delirul, vol II”, mureau de frică atunci când venea vorba să-l publice. Și m-a întâlnit din nou Dumnezeu cu Emil Catrinou. Atunci am aflat pentru prima dată că el este editor, că are Editura lui, Fortuna... „Uite eu am romanul „Delirul, vol II”, ieșit câștigător la Concursul... și toți editorii se tem să-l publice, i-am spus. Nu l-ai putea publica tu? Dar fii atent, dacă îl publici s-ar putea să fii asasinat și tu, și eu... te previn de la început”.

Pot să ne împuște, a spus Emil, cu un curaj demn de Bălcescu.

Și chiar așa s-au întâmplat lucrurile, domnul Emil Catrinou a publicat romanul „Delirul, vol II”, probabil unul din marile romane ale Literaturii române.

Acum, în acest moment sacru, când se lansează la Vâlcea, „Pravila de la Govora”, și aici, trăim unul dintre marile evenimente din cultura unui popor, în cazul nostru din istoria culturii române. Grație d-lui Emil Catrinou apare din nou în cultura română „Pravila de la Govora”, prima carte tipărită în limba română, datorată călugărului Mihail Moxa sau Moxalie. Numai când rostești expresia „Prima carte tipărită în limba română”, te trec fiorii pe șira spinării și îți se cutremură sufletul.

Domnul Emil Catrinou a stat ani de zile aplecat asupra textului Pravilei, a luat cuvânt cu cuvânt, pagină cu pagină, făcând operă de bijutier, cu o răbdare, acribie, cu o dragoste de litera scrisă cum nu am a mai cunoscut. Ce a făcut Emil Catrinou aș putea să spun că este o muncă de omșag pe care el o face de ani de zile, dar nu este adevărat: este vorba aici de o mare iubire a unui spirit dăruit cății și culturii române până la sacrificiu. Tot Domnul a vrut să locuiesc la el în săptămâna când a avut loc la Vâlcea „Rotonda plopilor aprinși. Deși era bolnav, operat de curând, Emil stătea nopțile până târziu în bucătărie aplecat asupra textelor vechi și a laptopului lui. Cum nu cred că altcineva din Țara aceasta ar mai fi putut să ridice, cu măiastra și migala unui bijutier, cu o răbdare și o dragoste infinite această catedrală de litere și de spirit românesc, așa cum nimeni nu ar mai fi putut să scrie „Luceafărul”, așa cum l-a scris Eminescu, eu cred că în cazul domnului Emil Catrinou Dumnezeu a lucrat prin el, săvârșind această Minune de sfințenie și de trudă imensă. Această catedrală de măiestrie și iubire în istoria cuvântului scris, de când se cunoaște scrierea pe acest pământ până azi. Am văzut

„Pravila” în Imaginile pe care Emil mi le-a trimis. Cartea este de o frumusețe care îți taie respirația, este operă de artă, de bijutier profesionist, în istoria literei tipărite. De aici înainte chipurile părintelui Mihail Moxa și al prietenului meu, meșterul neîntrecut de cărți, Emil Catrinou vor sta alături ca două efigii pe catapeteasma culturii românești.

De aceea spun că acum, când se lansează Pravila de la Govora, și când spiritul meu este prezent alături de Emil și de dumneavoastră, se petrece unul din marile evenimente din istoria culturii române, și asta datorită talentului și geniului de editor al lui Emil Catrinou. Așa cum domnul Ioan Barbu înfige adânc cultura vâlceană pe harta culturii române la fel domnul Emil Catrinou dăruindu-ne această carte rară ridică o poartă înaltă de spirit și de sfințenie în spațiul culturii daco-române.

Despre Omul Emil Catrinou, cu toată dragostea: îi mulțumesc Domnului că m-am întâlnit de tânăr cu minunatul coleg care a fost și este dl Emil Catrinou, un om bun, răbdător, calm, generos, un om care s-a dăruit cărții cum puțini au făcut-o. Creând această capodoperă a cărții românești Emil Catrinou îmbogățește și cultura română și tradiția scrisului pe acest pământ din jurul Carpaților. De aceea pentru că îl prețuiesc și îl iubesc spun din tot sufletul că el este un Dar pe care Domnul l-a făcut Râmnicului, vechii vetre de cultură, pentru a o binecuvânta și îmbogăți! Binecuvântați să fie părinții care au data un astfel de Creator și de om minunat între oameni! Fie ca Domnul să-l țin în grija lui, să-i dea sănătate și putere, pentru a-l ajuta să ne mai facă alte mari daruri.

14. 09. 2016. Ștefan DUMITRESCU, scriitor,

ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI, SIMPOZION PE TEMA PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL

Un simpozion cu titlul „Idealul național, temeiul intrării României în Primul Război Mondial” a avut loc pe data de 04 august 2016 la Arhiepiscopia Râmnicului, sala „Episcop Iosif Gafton”, orele 10.30, și la care au fost invitați trei dintre istoricii reputați ai timpului, din București... Simpozionul a fost organizat de Arhiepiscopia Râmnicului, de Academia Oamenilor de Știință din România și de Forumul Cultural al Râmnicului, primind binecuvântare din partea ÎPS dr. Varsanufie, care a transmis și un „Cuvânt de deschidere” prin pr. dr. Ștefan Zară, consilier cultural al sfintei așezări, gazda simpozionului și a invitaților...

Au prezentat comunicării: Ioan Scurtu, președintele Secției de Științe Istorice și Arheologie din cadrul Academiei Oamenilor de Știință din România... „Dezbaterile și hotărârile Consiliului de Coroană, din august 1916”; Corneliu Mihail Lungu, profesor universitar doctor în istorie... „Documente din arhive străine privind justetea intrării României în Primul Război Mondial”; Mihai Nicolae, Director General al S.C. „Stefadina” Comserv SRL (drd în istorie)... „Din activitatea Editurii Stefadina, noi apariții editoriale”.

Moderator al simpozionului a fost Secretarul General al Forumului, prof. Gheorghe Dumitrașcu, doctor în istorie.

A fost o întrunire foarte bine organizată, și desfășurată, totul, încadrându-se în timpul preconizat, cei trei, având susțineri pline de interes pentru întreaga asistență, care a umplut la refuz sala; acest lucru fiind o surpriză și pentru organizatori, care știau că luna august, în general, este o lună de concediu pentru întreaga suflare a societății vâlcene... Iată că oamenii de cultură vâlceni, cărora le place să se desfășoare în public, întotdeauna fără bani, dintr-un exces permanent de voluntariat s-au dovedit și acum gata de orice sacrificiu... Gheorghe Dumitrașcu, în cuvântul său, aprecia faptul că Arhiepiscopia, prin manifestările pe care le găzduiește și susține, este singura care își mai arată interesul pentru actul adevărat de cultură, și, este o binefacere pentru cetățeanul dornic și el de asemenea acte și întâlniri... Cuvântul adresat de dr. Varsanufie a reliefat și el importanța celor întâmplate în România la începutul Primului Război Mondial. Istoricul Ioan Scurtu a avut o comunicare mai mult decât așteptată, vâlceni, și în urmă cu patru luni, apreciind modul de prezentare al ilustrului profesor universitar, tot aici la Arhiepiscopie... ca și al profesorului Corneliu Mihail Lungu, amândoi fiind apreciați pentru modul direct și nesofisticat de comunicare asupra fenomenelor istorice aflate în dezbateri. Și de această dată s-au referit în așa fel ca asistența să uite de trecerea timpului, pe întreg parcursul șederii la Râmnicu Vâlcea, inclusiv în timpul dejunului oferit de Arhiepiscopie la Mănăstirea Dintr-un Lemn, oferind în stânga și dreapta sfaturi și promisiuni de ajutor în vederea unei mai bune

organizări, inclusiv în cadrul mănăstiresc, a activității de arhivistică. La acest capitol un comportament excepțional avându-l profesorul Mihai Nicolae, directorul celei mai cunoscute firme de arhivistică... domnia sa fiind și un personaj carismatic și plin de

pasiune profesională în ale arhivisticii. Să nu uităm, că trăim un anume moment al istoriei noastre contemporane, când această importantă activitate, a oricărei comunități, arhivistica, este la mare căutare și... valoare! Întrunirea de la Arhiepiscopie a fost una de mare ținută și valoare, și, ea, va rămâne multă vreme în inimile și sufletele vâlcenilor... O notă cu totul aparte a oferit-o Sfânta Mănăstire Dintr-un Lemn care a făcut astfel, și nu de acum ci de mulți ani încoace, ca invitații să aibă impresia că se află, trăiesc, într-o lume desprinsă din cea a Raiului, consfințind și aprecierile Papei Paul al II-lea, care a preferat țara noastră cu sintagma « România Grădina Maicii Domnului »; sau într-o lume pe care mulți înalți prelați, și oameni de cultură, o consideră nici mai mult nici mai puțin chiar raiul pe pământ, raiul în viață!

Personal, ca autor al acestor rânduri, ca participant și organizator al manifestării de la Arhiepiscopie mă dezic de afirmația-injură cu care un participant, fără legătură cu simpozionul, l-a stigmatizat pe actualul primar al Râmnicului... acum, când mulți vâlceni, după o perioadă de rușine pentru cultura și economia vâlceană, și-au pus atât de multe speranțe în cel ales!... Chiar dacă este de la Forum, el și alții ca el, ar trebui să se retragă de la asemenea întruniri, mai ales din spațiul sacru al bisericii, care unește spiritele și nu le dezbină, nu le jighește, și nu știe și nu poate să se răzbune, fiind spațiu creștinesc... Păcat că lucrurile acestea recidivează, și vâlceni, care se definesc-impopoțonesc cu derivate (forumist) din Forum (Cultural! ONG, cu președinte onorific Primar!... și cu bani de la Primărie), nici în acele situații care trebuie să onoreze statul, nu se calmează, nu cunosc respectul, și se asociază în a-și blama sau lăuda conducătorii... Nesimțirea de mahala, iată, se adâncește și pătrunde în zona așa zisă a « Culturii cu poalele în cap » aici, din păcate, și de câțiva ani încoace, de cinci, șase ani, în spațiul dintre Olt și « Râbnic » (Olănești)! Iarăși, ca prin 2004, 2005!

Csaky E POE

EDIȚIA 2016 A SIMPOZIONULUI INTERNAȚIONAL DE PICTURĂ (RÂNCA, GORJ)

În perioada 22-31 august 2016, s-a desfășurat la Rânca Simpozionul Internațional de Pictură, devenit deja o tradiție anuală a artelor vizuale din spațiul cultural al Gorjului. El a fost organizat de Centrul de Cercetare, Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși”, Institutul Cultural Român, Consiliul Local și Primăria municipiului Târgu-Jiu, în parteneriat cu Uniunea Artiștilor Plastici din România și face parte din amplul program cultural „Atelierele Brâncuși”, care are ca obiectiv promovarea operei lui Constantin Brâncuși și a artelor vizuale contemporane în Târgu-Jiu, în țară și în lume.

Locul a fost bine ales, deoarece această stațiune montană (de unde începe spectaculoasa Șosea Transalpină) are unele dintre cele mai frumoase peisaje din România, care au constituit un puternic izvor de meditație și inspirație pentru artiști. La manifestare au participat: Anita Monoscalco (Italia), Lena Khvichia (Lituania), Maria Balea, Tajo, Sorin Iosub, Florin Gheorghiu și Vasile Fuiorea (curatorul taberei) din România. Artiștii invitați au avut libertate maximă în alegerea temelor și motivelor, iar lucrările au fost realizate în diverse tehnici picturale (ulei pe pânză, acrilic, tehnici mixte etc.). Fiecare a realizat în această perioadă câte două tablouri, pe care le-a donat (conform contractului) primăriei.

Anita Monoscalco, artist originar din Italia-Roma, și-a realizat lucrările (*Muză adormită* și *Măiastra*) în tehnică mixtă (acrilic și ulei pe pânză), apelând la compoziții figurative în care elementul dominant este portretul. Titlurile sunt în ton cu centrele de interes aflate în treimea inferioară a lucrărilor (secțiunea de aur?), unde este reprezentată câte una dintre lucrările brâncușiene amintite. În ambele este prezentă și o figură feminină (ca un alter-ego sau un spirit al lucrării), un adevărat leit-motiv pictural-compozițional în opera artistei. Fiecare lucrare prezintă, așadar, câte două centre de interes: personajul feminin și sculptura brâncușiană care dă titlul lucrării. Asocierea (dialogul) simbolurilor brâncușiene cu portretele are capacitatea de-a oferi privitorului noi semnificații. Se folosesc paralelisme și verticalități cromatice în procesul de construire a compoziției. În primul tablou sunt prezente contraste de culori de tip cald (roșu) – rece (albastru), iar în cel de-al doilea suprafețele sunt acuarelitate, dominând laviul și demipasta. Prin această manieră, în care se utilizează resursele expresive ale laviului, artista obține un efect pictural de curgere a maselor cromatice transparente.

Lena Khvichia din Lituania-Vilnius a folosit tehnica ulei pe pânză, în spiritul tradiției Țărilor Baltice (din spațiul ex-sovietic), în realizarea unor compoziții plastice geometrice (*Motive of Rânca I, II*) marcate de angularitatea dată de linii orizontale, verticale și oblice prin care se configurează registre valorice și calorice. În ambele tablouri domină culorile reci, contrastul clar-obscur (în mod subtil e prezent și contrastul de calitate, obținut prin juxtapunerea culorilor saturate cu cele terne) și tenta plato-decorativă. Formele simplificate de detalii neesențiale evocă indirect

(subtil, tainic) ascensiunea și monumentalitatea montană într-un registru nocturn.

Maria Balea a utilizat ca tehnică un mixaj original (bine dozat) între grafică și pictură (*Stare I, II*). Resursele expresive sunt obținute prin liniaturi deschise pe fundal închis și invers, obținându-se astfel un tranșant contrast valoric. Elementele de limbaj vizual dominante sunt pata și linia, aflate într-un permanent dialog, obținute în mod dinamic, instinctual, printr-un dicteu automat. Relația spontană a rapelului petelor în raport cu suprafața dă naștere la zone transparente sau opace, care sunt completate ulterior prin suprapuneri de ducturi lineare, dinamice, ce evocă tensiunea stărilor pe care le trăiește artista. Lucrările au astfel o valoare conotativă (interpretativă) și nu denotativă, fiind situate, în general, în zona artei abstracte (Tașism, Expresionism Abstract, Action Painting etc).

Tajo a realizat compoziții (*Peisaj cu melci*, *Peisaj de munte*) în tehnica acrilic pe pânză, cu un relief pronunțat (la propriu), fie prin includerea unor fragmente izolate de diverse materiale (sticlă și plastic în prima lucrare), fie prin mixarea nisipului cu pasta acrilică (ideală în sine la realizarea imaginilor în relief pe suporturi solide, așa cum se întâmplă în cea de-a doua). Artistul stabilește astfel o relație sui-generis între materie (relief, textură) și culoare.

În *Peisaj cu melci* sunt folosite pete/linii cromatice (adesea vibrante) și forme spiralate policromatice, iar dinamismul tușei este accentuat, creându-se astfel semne/forme aproape viscerele, evocând posibil regnul animal (melcul). Reliefurile sunt punctiforme și sunt plasate la convergența unor vectori liniari. Echilibrul compozițional este obținut prin repetiții, alternanțe, suprapuneri și juxtapuneri. Prin compoziție, alăturarea culorilor calde cu cele reci și dinamism (rezultând adevărate „pulsatii cromatice”), lucrarea face trimitere la unele formule ale expresionismului.

În *Peisaj de munte*, pentru expresivitatea reliefului textură s-a folosit nisipul, culoarea fiind utilizată în mod subsidiar (este prezent doar contrastul de calitate, în dominante calde) și de aici textura „minerală” a lucrării, ceea ce este în perfect acord cu titlul ei. „Materismul” formelor (termen împrumutat din pictura lui Doubuffet) ușor atinse de culoare creează un joc aflat în permanentă schimbare optică, între dinamica unor forme și statica altora.

Sorin Iosub a realizat picturile sale (*Miez de noapte*, *Gândul*) folosind o tehnică în care mixează acrilicul cu uleiul pe pânză. Resorturile sale imaginare pendulează între un suprealism personal și ecouri bine filtrate din pictura vechilor maeștri (flamanzi, bizantini etc). Centrul de interes al compoziției este antropomorf, la care se alătură de asemenea elementul ornitomorf. În primul tablou, fundalul întunecat evidențiază figura umană puternic luminată (prin contrast clar-obscur), pe el fiind plasate simboluri (poarta, structuri florale, masca, bagheta, gaura cheii etc.). În

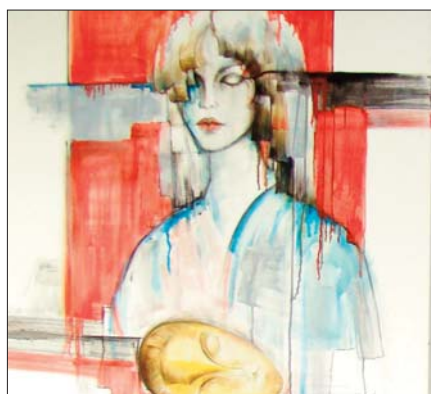
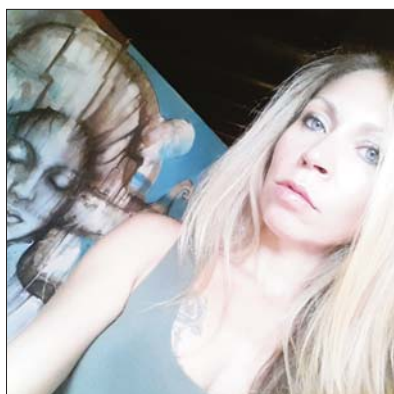
ambele lucrări este puternic exploatată natura fantasticului, a fantasmagoricului. Se observă o pendulare între elemente opuse: lumină și întuneric, fizic și spiritual, rațiune și reverie, conștient și subconștient, realitate și irealitate, spațiu interior și cel exterior (poarta și gaura cheii putând sugera și trecerea într-o altă lume sau dimensiune), făcându-se trimitere la onirism ca irealitate concretă și astfel la suprealism.

Florin Gheorghiu a utilizat acrilicul pe pânză în executarea unor compoziții închise (*I run with You I, II*), prin reprezentarea interiorului unor autovehicule. Lucrările exploatează și relația intern-extern, dat de raportul spațiului interior cu cel exterior al mașinii. Ele includ, ca centre de interes, „fragmente anatomice tentante” (după cum se exprima pictorul Daniel Șerban, căruia îi mulțumesc pe această cale pentru dialogul constructiv pe care l-am avut privind lucrările realizate în acest simpozion), adică picioare feminine seducătoare așezate confortabil pe bord, care fac trimitere evidentă la senzualitate și aventură, așa cum sugerează foarte bine și titlurile tablourilor. Totuși, artistul scapă de tentația eroticului printr-un sistem grafic, pe alături de zone inspirate din preocupările letrismului, folosind suprapunere grafică și scrierea pentru potențarea expresivității imaginii. Ambele lucrări creează însă și impresia de dinamică, cinetică, viteză (toate datorate tehnologiei), iar prin aceasta operele se pot revendica, într-o anumită măsură, de la letrism și pop art.

Vasile Fuiorea și-a elaborat compozițiile (*Spiritul muntelui V, VI*) în tehnica acrilic pe pânză. Compoziția este pseudo-figurativă, centrele de interes fiind determinate de configurații antropomorfe și peisagiste, realizate în pastă de relief folosită în eboșa lucrării și dematerializate ulterior prin cromatica fluidă, care le unifică pe ambele în spațiul tabloului. Artistul alternează zonele de plină-pastă cu laviuri, suprapunerea și juxtapunerea culorii fiind mijlocul cromatic dominant cu care el își configurează picturile. Fantasticul (dat de ivirea ludică a unor ființe mitologice proiectate din tectonica muntelui) pare să fie semnificația generală a tablourilor sale. Maniera de lucru face trimitere la peisagismul abstract și expresionism.

Închiderea oficială a simpozionului și vernisajul expoziției de pictură au avut loc la Galeriile Municipale de Artă din Târgu-Jiu, în data de 22 august, în prezența unor importante personalități culturale din țară și din străinătate. Lucrările realizate vor îmbogăți colecția de artă contemporană a municipiului Târgu-Jiu și vor fi expuse cu ocazia diferitelor manifestări culturale desfășurate de primăria orașului.

Sorin Lory BULIGA

ANUNȚ LITERAR

La rugămintele mai multor scriitori neincluși în primele volume Popasuri 1-2, am decis să scot un volum Popasuri 3, cu scriitorii de pe Olt și Olteț neincluși în volumele anterioare. Vă rog să trimiteți un CV, o poză (color), și 1-2 pagini literare. Email-urile mele: fsmarandache@gmail.com și smarand@unm.edu.

NOTĂ. Ziarul apare cu 16 pagini, când poate, și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Revistă apărută cu sprijinul edililor vâlțeni, care iubesc cultura scrisă, și al Arhiepiscopiei Râmnicului

Tipărit la Procom, Tg. Jiu, 17 octombrie 2016

Ziar de cultură realizat de Asociația ECOSTAR 21 și Editura INTOL - PRESS.

Director: Petre CICHIRDAN
Consilier editorial: Constantin POENARU
Senior editor: Arhim. Veniamin MICLE
Colaboratori: Felix SIMA, Mihai SPORIȘ, Vasile GREVUȚU, Simona Maria KISS, Gheorghe PANTELIMON, Adina DUMITRESCU, Gabriel GIB, Gherghe SPORIȘ, Paulian BUICESCU, Ilie GORJAN, Tina CICHIRDAN

Corector: Bogdan CICHIRDAN
Tehnoredactare computerizată:

Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel/Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824,
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro

Preț: 3 lei